

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

«РАБОТА СА ЗВАРОТАМІ ГРАМАДЗЯН ПАВІННА ВЫЙСЦІ Ў 2012 ГОДЗЕ НА НОВЫ ЎЗРОВЕНЬ ЯКАСЦІ»

АБ гэтым заявіў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Уладзімір Макей учора на пасяджэнні Мінігарвыканкама, на якім падводзіліся вынікі маніторынгу работы дзяржаўных органаў і арганізацый сталіцы з насельніцтвам у 2011 годзе.

Апярэджваючы ацэнку работы дзяржорганаў сталіцы з насельніцтвам, Уладзімір Макей назваў звароты грамадзян сувазнай нішчай дзяржавы з насельніцтвам. «Гэта тая самая ініцыятыва знізу, без якой любому органу ўлады нельга эфектыўна працаваць, аперацьўна рэагаваць на эканамічныя, сацыяльныя і палітычныя патрэбы грамадзян. Гэта своеасаблівы барометр, які вызначае надвор'е ў грамадстве і дзяржаве», — сказаў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта, адзначаючы, што менавіта таму работа з людзьмі патрабуе асаблівай увагі і сістэмнага падыходу.

Сітуацыю ў гэтай сферы ён не лічыць крытычнай. Колькасць зваротаў у Адміністрацыю Прэзідэнта ў 2011 годзе ў параўнанні з папярэднім годам зменшылася на 25 працэнтаў, з Мінска колькасць зваротаў у Адміністрацыю Прэзідэнта знізілася на 27,4 працэнта. «Гэта сведчыць аб тым, што намі за апошнія некалькі гадоў выбудавана выразная сістэма работы са зваротамі грамадзян. Гэта прыёмы, вызначаны прыёмы кіраўнікоў, прамыя тэлефонныя лініі, маніторынг», — адзначыў Уладзімір Макей. Разам з тым, на яго думку, усё праблемы ў гэтай сферы пакуль не ліквідаваны.

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта заклікаў удзельнікаў пасяджэння да канструктыўнай работы са зваротамі грамадзян. «Сённяшняя размова павінна быць нацэлена на вырашэнне праблем канкрэтнага чалавека. Калі мы будзем падыходзіць да гэтага фармальна, нічога з гэтага не атрымаецца», — упэўнены Уладзімір Макей.

Паводле яго слоў, аналіз пошты, якая паступіла ў 2011 годзе ў Адміністрацыю Прэзідэнта, паказваў, што кожны трэці зварот быў з Мінска. «Зразумела, што Мінск — самы шматлікі рэгіён, але гэта ў той жа час сігнал задумача аб прычынах. Тут справа не столькі ў колькасці насельніцтва, якое тут пражывае, колькі ў адсутнасці ў асобных кіраўнікоў разумення важнасці гэтай работы», — заўважыў Уладзімір Макей.

Прэзідэнтам Беларусі была пастаўлена задача аб правядзенні ў краіне рэспубліканскага маніторынгу работы дзяржорганаў са зваротамі грамадзян. У час яго другога этапу з 28 лістапада па 2 снежня 2011 года міжведамасная рабочая група вывучыла стан работы з насельніцтвам у адміністрацыях трох раёнаў Мінска — Ленінскім, Першамайскім і Партызанскім. На асабістых прыёмах пабывала каля 300 чалавек. Паводле ацэнкі кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта, узровень работы дзяржорганаў са зваротамі грамадзян крыху павысіўся. Аб гэтым сведчаць вынікі праведзенага ў ходзе маніторынгу сацыялагічнага апытання.

Разам з тым аналіз праблем, выяўленых у час маніторынгу ў Мінску, паказваў, што асноўная маса прыкрытых тэм, жыццёва важных для грамадзян пытанняў, захоўвае сваю надзённасць, сказаў Уладзімір Макей. Так, самымі вострымі і актуальнымі пытаннямі, якія выклікаюць справядлівае незадавальненне грамадзян, ён назваў пытанні будаўніцтва жылля. За 2011 год адзначаецца рост колькасці зваротаў па названай тэматыцы як у сталіцы, так і ў Адміністрацыю Прэзідэнта (на 12,6 працэнта). Як правіла, грамадзяне звярталіся па пытаннях атрымання льготных крэдытаў на будаўніцтва, павелічэння кошту будаўніцтва ў сувязі з парушэннем запланавааных тэрмінаў будаўніцтва. Цяпер сітуацыя з льготным будаўніцтвам вырашана: прыняты адпаведныя заканадаўчы акт. Таму, паводле слоў кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта, задача цяпер у выразным, дасведчаным тлумачэнні гэтага прававога акта. «Па лініі Адміністрацыі Прэзідэнта будучыя выпрачавы адпаведныя рэакцыі і накіраваны на месцы», — дадаў ён.

Акрамя таго, застаецца актуальнай праблема зрываў тэрмінаў будаўніцтва жылля дамоў, якая вядзе да павелічэння кошту квадратнага метра. «Варта выключыць выпадкі, калі будаўніцтва дамоў ва ўжо сфарміраваных ЖБКВ вядзецца некалькі гадоў, а то і наогул не пачыналася», — запатраваў Уладзімір Макей. Ён таксама звярнуў увагу на недастатковае інфармаванне членаў ЖБКВ па пытанні будаўніцтва дамоў. «Адной з прычын звароту людзей да членаў міжведамаснай рабочай групы з'яўлялася недаведчанасць аб бягучым стане справы і перспектывах будаўніцтва. Ліч, калі б грамадзян свечасова інфармавалі па гэтых пытаннях, то частка іх была б знята на месцах», — сказаў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта.

Асабліва непакой ён выказаў наконт стылю і метадаў работы са зваротамі грамадзян у сталіцы. У шэрагу выпадкаў прымаемыя меры накіраваны не на ліквідацыю праблемы, а толькі на вырашэнне названых аўтарам лакальных недаходаў. Існуюць факты нізкай выканальнасці дысцыпліны ў Мінігарвыканкаме і адміністрацыях раёнаў па асобных зваротах, узятых на кантроль Адміністрацыі Прэзідэнта. Часта адказы на іх маюць фармальны характар, паруюшчага ўстаноўлена тэрміны. Так, з 24 даручэнняў Адміністрацыі Прэзідэнта Мінігарвыканкам выканаў толькі 9 без парушэнняў устаноўленых тэрмінаў.

Паводле вынікаў ацэнкі дзейнасці дзяржорганаў і іншых арганізацый, якія не забяспечылі належна ўзровень работы з насельніцтвам і якія дасупілі парушэнні заканадаўства аб зваротах грамадзян. У выпадку неабходнасці павінны быць прыняты адпаведныя меры рашэння.

Па даручэнні Прэзідэнта Беларусі маніторынг стану работы дзяржорганаў з насельніцтвам працягнецца ў 2012 годзе, інфармаваў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта. Больш за тое, па лініі Адміністрацыі Прэзідэнта будучы запланаваны нечаканыя праверкі на месцах. «Мінск вызначае твар краіны, наша задача — зрабіць сталіцу ўзорам для астатніх рэгіёнаў краіны ў рабоце са зваротамі грамадзян», — рэзюмаваў Уладзімір Макей.

БЕЛТА.

ЗДАРОЎ, СКРЫПУЧЫ, МЯККІ СНЕГ!

Тыя, хто ўзяў крэдыт раней, будуць дакрэдытаваны на старых умовах

Пра гэта ўчора на прэс-канферэнцыі заявіў старшыня праўлення ААТ «ААБ Беларусбанк» Сяргей ПІСАРЫК.

ГОД ЦЯЖКІ, АЛЕ З ЗАДАЧАМІ СПРАВІЛІСЯ

— На мой погляд, яшчэ ў нашай гісторыі не было такога перыяду, каб адначасова складалася столькі негатывіўных момантаў, — пачаў размову Сяргей ПІСАРЫК. Але найбольш цікавіць, што будзе з тымі, хто ўжо ўзяў крэдыт. На гэтае пытанне прадстаўнік Беларусбанка адказаў наступнае: «Усе тыя людзі, якія заключылі крэдытны дамову з банкам, будучы дакрэдытаваны на старых умовах, але адбудуцца і пэўныя змяненні. Калі я вам зараз скажу, якія, гэта яшчэ больш унясе непаразумення. Давайце пакуль непрадуказваем». Таксама ён падкрэсліў, што Беларусбанк гатовы працаваць па новым умовы. «Што ж тычыцца людзей, якія яшчэ не заключылі дамову, — працягнуў старшыня найбуйнейшага банка краіны, — то на выверку ўсіх спісаў даецца яшчэ адзін месяц: на прадмет адпаведнасці і неадпаведнасці прынятым і нормам, якія закладзеныя ва ўказе. Таму выкананам яшчэ трэба зрабіць новыя спісы. Праз гэта сёння яшчэ не даюць крэдыты, бо тыя спісы не выпраўлены».

Дарчы, банкаўскія стаўкі, па словах старшыня праўлення, будучы зніжаны ў новым годзе пры ўмове змяншэння інфляцыі.

Учора ў прэм'ер-міністра была каровага нарада, якая якая займалася сумяшчэннем новага ўказа з раней прынятымі дакументамі. Таму праз пэўны час стане зразумела ўсім, хто, калі і на якіх умовах зможа скарыстацца з дзяржаўнай падтрымкай, — тлумачыць Сяргей ПІСАРЫК. Але найбольш цікавіць, што будзе з тымі, хто ўжо ўзяў крэдыт. На гэтае пытанне прадстаўнік Беларусбанка адказаў наступнае: «Усе тыя людзі, якія заключылі крэдытны дамову з банкам, будучы дакрэдытаваны на старых умовах, але адбудуцца і пэўныя змяненні. Калі я вам зараз скажу, якія, гэта яшчэ больш унясе непаразумення. Давайце пакуль непрадуказваем». Таксама ён падкрэсліў, што Беларусбанк гатовы працаваць па новым умовы. «Што ж тычыцца людзей, якія яшчэ не заключылі дамову, — працягнуў старшыня найбуйнейшага банка краіны, — то на выверку ўсіх спісаў даецца яшчэ адзін месяц: на прадмет адпаведнасці і неадпаведнасці прынятым і нормам, якія закладзеныя ва ўказе. Таму выкананам яшчэ трэба зрабіць новыя спісы. Праз гэта сёння яшчэ не даюць крэдыты, бо тыя спісы не выпраўлены».

Дарчы, банкаўскія стаўкі, па словах старшыня праўлення, будучы зніжаны ў новым годзе пры ўмове змяншэння інфляцыі.

АБ ПРОДАЖЫ АКЦЫЙ БАНКА І ІНШЫМ

Сяргей ПІСАРЫК патлумачыў, чаму цягнуць з размяшчэннем ёўрабондаў: «Усё будзе залежыць ад умоў. Мы маглі б выйсці і летась, але цана прыцягнення нас не задавальняе». Атрымалі журналісты адказ і на пытанне наконт магчымася продажу пакета акцыяў Беларусбанка, пра што некалькі гадоў аднавілі чуткі. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

Некалькі слоў было сказана аб сетцы Беларусбанка. Усім знаёмыя вялікія чэргі ў аддзяленнях падчас прыёму камунальных і іншых плацяжкоў. «Мы не можам проста фізічна паўсюсю забяспечыць неабходную колькасць персаналу ў «дні-пак» прывіму плацяжкоў. Няхай нас людзі зразумеюць, — напісаў Сяргей ПІСАРЫК. — Мы працуем над тым, каб усё масавыя плацяжкі перавесці ў сістэму дыстанцыйнага кіравання. Іфраструктура для гэтага зроблена, засталася прывучыць да гэтага людзей».

ВІНШАВАННІ ПРЭЗІДЭНТА

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Прэзідэнта Рэспублікі Індыя Прадзіў Дэвісінг Паціл і індыйскі народ з нацыянальнымі святам — Днём Рэспублікі.

Кіраўнік беларускага дзяржава выказаў упэўненасць, што сяброўскія адносіны паміж двюма краінамі ў бліжэйшай будучыні дасягнуць узроўню стратэгічнага супрацоўніцтва.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Генерал-губернатора Аўстраліі Квэнцін Брайс і народ гэтай краіны з нацыянальнымі святам Аўстралійскага Саюза — Днём Аўстраліі.

«Спадзяюся, што ўсебаковае супрацоўніцтва паміж нашымі дзяржавамі будзе і ў далейшым паспяхова пашырацца», — гаворыцца ў віншаванні.

Кіраўнік дзяржава Аляксандр Лукашэнка павіншаваў народную артыстку Беларусі Святлану Акружную з юбілеем.

Як адзначыў Прэзідэнт, назаўсёды звязаныя сваё жыццё з мастацтвам і сцэнай Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Якуба Коласа, Святлана Акружная дасягнула зорных вышынь і заслужыла прызнанне калег і публікі. «Спадзяюся, што Вы і ў далейшым будзеце радаваць нас сваім вялікім талентам і вытанчаным акцёрскім майстэрствам, уносіць важкі ўклад у папулёўнае скарыніцы беларускай культуры», — гаворыцца ў віншаванні.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Сяргей Румас узначаліў Савет ЕЭК

НАМЕСНІК прэм'ер-міністра Беларусі, член Савета Еўразійскай эканамічнай камісіі ад Беларусі Сяргей Румас назначаны старшынёй Савета ЕЭК. Такое рашэнне прынята ўчора на правядзенні ў Маскве першым пасяджэнні Савета Еўразійскай эканамічнай камісіі, паведамлі карэспандэнту БЕЛТА ў прэс-службе МЗС Беларусі.

На пасяджэнні падпісаны шэраг арганізацыйных рашэнняў, накіраваных на больш хуткае фарміраванне і пачатак функцыянавання ЕЭК.

Парламенцкі дзёнік

ЗАКАНАДАЎЧЫ ПАРТФЕЛЬ

НАПЕРАКОР ходкаму перакананню, што паміж сесяімі парламентарый адпавядаюць, законапраекты рыхтуюцца пераважна ў гэты час. З імі багажом дэпутаты прыдуць да чарговага, дзясятага, сесіі, што пачнецца толькі другога красавіка, ужо ўчора абмеркавалі на пасяджэнні Савета Палаты прадстаўнікоў. Уздзельнікі сустрэчы зацвердзілі графік падрыхтоўкі законапраектаў і план міжнароднай парламенцкай дзейнасці на 2012 год.

У графік ужо ўключаны 43 законапраекты (з іх 13 рыхтуюцца да разгляду ў першым чытанні, 26 — у другім, астатнія прадугледжваюць ратыфікацыю міжнародных пагадненняў), праінфармаваў намеснік старшынёй палаты прадстаўнікоў Віктар ГУМІНІК. Прыкладна столькі ж павінна далучыцца да іх у адпаведнасці з планам. Таму, натуральна, сесійны партфель з цягам часу будзе становіцца больш пухлым. З дакументаў, якія ўжо рыхтуюцца, дыя-спікер асабліва вылучыў Жыглевых кодэкс, законапраекты аб банкруцтве, дзяржаўнай інвацыійнай палітыцы, дзяржаўных камэрцыйнай тайне. «Робота нас чакае напружаная», — разумоў старшыня Палаты прадстаўнікоў Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА.

Спікер нагадаў калегам пра неабходнасць гарманізацыі заканадаўства: новыя праекты заканаў павінны адпавядаць патрабаванням пагадненняў, заключаных у рамках Мытнага саюза. Дадаў, што варта не збываць абароту ў заканадаўчай рабоце. Звярнуў увагу таксама і на тое, што парламентарыям трэба падключыцца да работ над законапраектамі на самых ранніх стадыях. «Трэба працаваць на аперяджанне», — ва ўнісон кажа яго намеснік. «Часам даводзіцца прайсці не адзін круг, каб атрымаць якасны законапраект». У сувязі з гэтым дыя-спікер унёс шэраг прапановаў па ўдасканаленні работ над праектамі нарматыўных прававых актаў. Так, на яго думку, варта павысіць эфектыўнасць і выніковасць пасяджэнняў рабочых груп. Асабліва ўпор спадар Гумінік зрабіў на тым, што склад груп павінен быць кампетэнтным.

Пра стан і перспектывы міжпарламенцкіх стасункаў распавёў старшыня Пастаяннай камісіі па міжнародных справах і сувязях з СНД Віталь БУСЬКО. Паэтычным вынікам леташняй дзейнасці ён назваў устанавленне кантактаў з МПА АСЕАН (Асацыяцыя дзяржаў Паўднёва-Усходняй Азіі). «Цяпер мы можам больш актыўна развіваць кантакты з гэтай структурай на рэгулярнай аснове», — падсумоўвае парламентарый. Ён падкрэслівае, што сёлета, як і ў папярэднія гады, міжпарламенцкае супрацоўніцтва будзе будавацца на прынцыпах шматвектарнасці і збалансаванасці знешнепалітычных кірункаў.

Ала МАЧАЛАВА.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ 27 февраля 2012 года открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Строймазтрест»

Предмет торгов (наименование и характеристики продаваемого имущества)	Не завершенный строительством объект «Встроенные административные помещения в 9-этажном 4-секционном 144-квартирном жилом доме по ул. Охотской, 145» общей площадью 1260 кв. м
Сведения о земельном участке	Кадастровый номер 500000000002004641, площадь — 0,2715 га, назначение — земельный участок для эксплуатации и обслуживания жилого дома и завершения строительства встроенных административных помещений
Местонахождение продаваемого имущества	г. Минск, ул. Охотская, 145
Сведения о продавце	ОАО «Строймазтрест», ул. Трудовая, 1а, комната 24, 220021, г. Минск
Сведения об организаторе аукциона	УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск
Начальная цена предмета торгов	3 584 000 000 белорусских рублей
Сумма задатка	100 000 000 белорусских рублей

Торги проводятся в соответствии с порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «Строймазтрест», утвержденным организатором аукциона.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, предоставившие организатору аукциона следующие документы:

- заявление на участие в аукционе; заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона; заверенные копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемое имущество. Навысшая цена фиксируется в протоколе о результатах аукциона и не включает НДС. Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается в течение 10 рабочих дней с даты проведения аукциона.

Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель).

Аукцион состоится 27 февраля 2012 года в 16.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 26.01.2012 по 23.02.2012 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (в пятницу — до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017)227 48 36 (УП «Минский городской центр недвижимости»),
(017) 242 11 34 (ОАО «Строймазтрест»).

Филиал «Центр «Белтехинвентаризация»

♦Оценка оборудования и транспортных средств
♦Оценка недвижимости и сетей всех форм собственности
♦Независимая строительная экспертиза

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

№ лота	Наименование объекта / Краткая характеристика объекта	Начальная цена продажи лота, бел. руб. с НДС	Сумма задатка, бел. руб.
1	Изолированное помещение (инв.№ 350Д-127593) общ. площадью 3825,5 кв.м	4 997 999 960	499 799 996

Продавец имущества: Комиссия по работе с имуществом, обращенным в доход государства при администрации Новобелицкого района г. Гомеля, адрес объекта: г. Гомель, ул. Добрушская, 12, корп. 1, пом. 2 Шаг торгов — 5%. Затраты на организацию аукциона оплачивает покупатель.

Срок подачи заявления	До 17.00 14 февраля 2012 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46
Дата, время, место проведения аукциона	15 февраля 2012 г. в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, Гомельское областное управление «Филиала РУП «Жилкомунтехника» Центр «Белтехинвентаризация»
Номер р/с для перечисления задатка	Р/с 3012105618108 в РД № 700 «БПС-Сбербанк», код 369, УНП 102353509
Условие пользования	Объекты продаются в собственность

Дополнительная информация по тел. 8 0232 75 06 63 (факс) www.bti.by

Звартная сувязь

ЦІ ПРАДУГЛЕДЖАНЫ НАДБАЎКІ ДА ПЕНСІІ ШМАТДЗЕТНАЙ МАЦІ?

РЭДАКЦЫЯ «Звядзды» атрымала ліст ад сваёй пастаяннай чытачкі Наталлі Грыб з в. Альшаны Столінскага раёна Брэсцкай вобласці: «Мы выгадалі і выхавалі 12 дзяцей. (...) У нас 67 унукаў. Выхоўваючы дзяцей, мы не думалі ні пра пенсію, ні аб якой-небудзь дапамозе. Ніхто нам не плаціў за нараджэнне дзіцяці, ніхто не вызваляў ад калгаснай працы. Нам давалі участкі зямлі для апрацоўкі; пакаіваючы дзяцей адных (ясляў, дзіцячых садкоў не было), мы працавалі за капейкі. У выніку пенсіі ў нас маленькія... Мы чулі, што маці, якія вырасталі 10 і больш дзяцей (а ў мяне іх 12, я маці-герайна, маю залаты медаль) прадугледжаны нейкія надбаўкі да пенсіі або дапамогі. (...) Вяртаю прашу растлумачыць, куды залаты медаль, каб атрымаць патрэбную інфармацыю...»

Па тлумачэнні мы звярнуліся ў Камітэт па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Брэсцкага аблвыканкома і атрымалі адказ:

Артыкулам 4 Закона РБ «Аб пэнісійным забеспячэнні» прадугледжаны пенсіі за асабліва выдатныя заслугі перад Рэспублікай Беларусь. Яны прызначаюцца Камісіяй па ўстанавленні пенсіі за асабліва заслугі пры Савеце Міністраў РБ.

Гэтыя пенсіі ўстанавліваюцца асобам, удаскоеным ганаровых званняў Рэспублікі Беларусь, БССР ці СССР (народны, заслужаны); лаўрэатам Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь, БССР, Ленінскай і Дзяржаўнай прэміі СССР; грамадзян, узнагароджаным трыма і больш ордэнамі Рэспублікі Беларусь і (або) СССР; пераможцам і прызёрам Алімпійскіх, Паралімпійскіх, Дэфлімпійскіх гульняў, чэмпіёнам свету і Еўропы; Героям Беларусі, Героям Савецкага Саюза, Героям

Сацыялістычнай Працы; грамадзянам, узнагароджаным ордэнамі Айчыны трох ступеняў, ордэнамі «За службу Радзіме» трох ступеняў, ордэнамі Славы трох ступеняў, ордэнам «За службу Радзіме ва Узброеных Сілах СССР» трох ступеняў; камандзірам, камісарам, начальнікам штабу партызанскіх брыгад і атрадаў.

Як вынікае з вышэйпаздадзенага, наяўнасць аднаго ордэна «Маці-герайна» права на ўстанавленне пенсіі за асабліва заслугі перад Рэспублікай Беларусь не дае. Такія ўзнагароды таксама не дае права на надбаўкі і павышэнні да атрыманай пенсіі, прадугледжаныя дзейным пэнісійным заканадаўствам.

Пенсія за асабліва заслугі перад Рэспублікай Беларусь можа быць устанавлена жанчыне (незалежна ад таго, шматдзетная яна маці або не) толькі пры наяўнасці трох і больш ордэнаў, што павінна быць пацверджана дакументальна.

Па пытанні пацярджаных ўзнагароджаных ордэнамі «Маці-герайна» трох ступеняў Грыб Н.С. рэкамендавана звярнуцца ў Нацыянальны архів РБ.

Для даведкі паведамляем, што жанчыны, якія нарадзілі пяць і больш дзяцей і выхавалі іх да 8-гадовага ўзросту, маюць права на датэрміноўную пенсію па ўзросце па дасягненні 50 гадоў (а таксама жанчыны, у якіх пяць дзяця да гэтага часу не дасягнула 8 гадоў) і пры стацы працы не менш як 15 гадоў. Жанчыны, якія нарадзілі пяць і больш дзяцей і выхавалі іх да 16-гадовага ўзросту, пры стацы работы ў калгасах, саўгасах і іншых прадпрыемствах сельскагаспадарчай прадукцыі не менш за 10 гадоў (без заліку ў стаж працы часу догляду за дзецьмі) маюць права на датэрміноўную пенсію незалежна ад узросту.

На гэтай падставе 9 ліпеня 1991 Грыб Н.С. была прызначана датэрміноўная пенсія па ўзросце ў 48 гадоў.

Іншых ільгот, якія тычацца прызначэння і пераразліку пенсіі для шматдзетных маці, дзейным заканадаўствам не ўстаноўлена.

АД АЎТАРА

Што тама выгадваць 12 дзяцей? На гэтай пытанне можа адказаць толькі той, хто выгадваў іх. На жал, такіх людзей у нашай краіне не так ужо і шмат. Наша чытачка Наталля Грыб — адна з іх. Яі пішча жанчына: «Паставілі іх на ногі і гарамыся, што нам за іх не сорамна ні перад краінай, ні перад людзьмі». Адзін толькі факт, што Наталля Сяргеўна мае 67 унукаў, гаворыць аб тым, што яе дзеці працягваюць традыцыі сваёй сямі».

Дзеці ў шматдзетных сем'ях, асабліва ў сельскай мясцовасці, яі правіла, растуць працавітвымі, выхаванымі, добрымі. Менавіта таму вялікая шматдзетная сям'я са сваімі традыцыямі і асновамі — сапраўдны гонар дзяржавы. Кожны з нас, калі ўстапомянем свой радавод, абавязкова знойдзе ў ім хоць бы адну тросю і больш дзяцей. Сёння ж пераважаюць большасць бацькоў арыентавана ў нашай краіне на адно дзіця, а два, тры — гэта ўжо лічшыца подзвігам.

Дык, магчыма, варта шматдзетную маці прыраўняць да чалавека, які мае перад дзяржавай асабліва заслугі, які мае права на годнае пэнісійнае забеспячэнне?

Колькасць насельніцтва ў працяглым узросце ў нашай краіне няўлічна змяншаецца. Маладых людзей ва ўзросце 16-30 гадоў на 1 студзеня 2011 года было 2 млн 152 тыс. чалавек, і за апошнія 2 гады іх стала менш на 53 тыс. чалавек.

Само па сабе старэнне грамадства — гэта не праблема: чалавечы век падоўжыўся.

Аднак рост колькасці пажылых працаваць павелічэнне нарузкі на працаздольнае насельніцтва. Бо менавіта з зарплат маладых ідуць адлічэнні на пенсію пажылым людзям. А цяпер давайце параважам: дзеці і ўнукі Наталлі Сяргеўны дапамагаюць дзяржаве ўтрымліваць не толькі сваіх бацькоў-пенсіянераў, але яшчэ і іншых — тых, хто нарадзіў адно дзіця альбо ніводнага. Дык няўжо і маці абавязкова патрэбна мець тры ордэны, каб атрымаць права на надбаўку да пенсіі? Няўжо аднаго залатого медалі і звання «Маці-герайна» недастаткова? І як мы будзем выконваць Праграму дэмаграфічнай бяспекі, калі нават маці з 12 дзецьмі не мае права на павышэнню пенсію?

Святлана БУСЬКО.

КАЛІ ШЧЫЛІНА ШЫРОКАЯ
У складным памыячэнні гандлёва-павільёна прыватнага прадпрыемства ў Каманцы прадавец злама лагу. Нага трапіла ў шчыліну паміж дошкамі паддона, што ляжаў на падлозе. На дыркатра прадпрыемства заявілі крмінальную справу, бо менавіта ён устанавіў тыя паддоны. Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ОАО «Новая жизнь» Несвижского района приобретет рулонный пресс-подборщик-обмотчик Торнадо РППО 445.02
Ценовые предложения принимаются в течение 5-ти дней со дня опубликования по тел./факсу 8 01770 36 3 34. Контактный тел. 8 029 340 90 19 (Velcom). УНП 600038074

Внимание акционеров ОАО «АМКОДОР»!

ОАО «Амкодор» осуществляет выкуп акций собственной эмиссии по требованию акционеров Общества, которые голосовали против принятия решения о совершении крупной сделки Общества в виде заключения кредитного договора между ОАО «Амкодор» и Евразийским банком развития либо не участвовали 21.12.2011 г. в общем собрании акционеров Общества, на котором было принято данное решение.

Письменные заявления акционеров Общества с требованием о выкупе принадлежащих им акций Общества могут быть сданы в Общество или направлены обществу регистрируемым почтовым отправлением по адресу: 220013, г. Минск, ул. П. Бровка, 8.

Письменные заявления акционеров Общества с требованием о выкупе принадлежащих им акций общества (в т.ч. направляемые регистрируемым почтовым отправлением) должны поступить в Общество не позднее 29.02.2012 года.

Заявление акционера с требованием о выкупе принадлежащих ему акций должно содержать фамилию, имя и отчество (наименование) и подпись акционера, а также количество акций, выкула которых он требует.

Цена выкупа Обществом акций по требованию акционеров составляет 40 000 (Сорок тысяч) белорусских рублей за одну акцию. Заключение договоров купли-продажи акций осуществляется в срок с 1 по 30 марта 2012 года.

Список акционеров ОАО «Амкодор», акции которых должны быть выкуплены Обществом по требованию акционеров, составляется на основании данных того же реестра владельцев ценных бумаг, на основании которого был составлен список лиц, имеющих право на участие во внеочередном собрании акционеров ОАО «Амкодор», повестка дня которого включала вопрос о совершении крупной сделки.

Справки по тел.: 256 29 64 (67) Совет директоров ОАО «Амкодор»

УНП 10113676

ФИЛИАЛ «ЦЕНТР «БЕЛТЕХИНВЕНТАРИЗАЦИЯ» ИЗВЕЩАЕТ: 27 февраля 2012 г. в 10.30 состоится открытие аукционные торги по продаже имущества, обращенного в доход государства, в составе Лота № 1 (предмет торгов):

Капитальное строение с инвентарным № 621/С-2911 (жилой дом) общей площадью 107,0 кв.м, расположенное по адресу: Минская обл., Несвижский р-н, гп Городея, ул. Дзержинского, д. 28 А

Организатор торгов	Филиал «Центр «Белтехинвентаризация», УНП 102353509, г. Минск, ул. Кальварийская, 25, каб. 225
Место проведения торгов и заключительной регистрации	Минская обл., Несвиж, ул. Советская, д. 1, актовый зал
Место подачи документов	г. Минск, ул. Кальварийская, 25, каб. 225, тел. 8 (029) 638 37 57
Номер расчетного счета для перечисления задатка	Получатель платежа — Филиал «Центр «Белтехинвентаризация», УНП 102353509, ОКПО 55484006, р/с 3012105618108 в Региональной Дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», код 153001369
Начальная цена продажи	217 644 000 рублей; размер задатка — 10 %, что составляет 21 764 400 рублей
Информация о земельном участке	0,1121 га — кадастровый № 624255700001000148 правовой режим — право пожизненного наследуемого владения
Характеристика предмета торгов	
Жилой дом двухэтажный блочный, обложенный кирпичом (литер А 1/к), 1984 г.п., с мансардой (литер А 1/к), с блочной обложкой кирпичной жилой пристройкой (литер Б 1/к), тремя блочными сараями (литер №№ 1, 2, 3), уборной кирпичной (литер № 4). Конструктивные элементы жилого дома: фундаменты бетонные, перекрытия деревянные, кровля — металлочерепица, полы дощатые, окна ПВХ, имеется электроосвещение, газоснабжение, отопление от газового котла, центральные водопровод и канализация	
Условия продажи	Аукцион без условий
Срок и условия оплаты за предмет торгов	в течение 80 (восемьдесят) календарных дней с момента подписания протокола о результатах торгов на счет Организатора торгов разовым платежом либо траншами
Срок подачи документов, осмотра предмета торгов и внесения задатка	с 26 января по 24 февраля 2012 г. до 15.00

Для участия в торгах в адрес Организатора торгов необходимо предоставить: заявление на участие в торгах; заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка; паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Резидентом Республики Беларусь: индивидуальным предпринимателем — свидетельством о государственной регистрации; юридическим лицом — доверенность, выданная представителем юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации (копию документа о создании организации, если она не подлежит государственной регистрации); представителем физического лица и индивидуального предпринимателя — нотариально заверенную доверенность.

Нерезидентом Республики Беларусь: иностранным юридическим лицом, иным организацией — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально заверенными переводами на русский или белорусский язык; индивидуальным предпринимателем — легализованная в установленном порядке доверенность с нотариально заверенными переводами на русский или белорусский язык.

Порядок торгов: Выбравшим торги на аукционе признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Задаток, внесенный Победителем торгов (Третендентом на покупку), будет зачтен в счет окончательной стоимости приобретенного имущества, остальным участникам будет возмещен в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов.

В случае, если заявка на участие в торгах подана только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Организатор торгов (по письменному указанию соответствующей комиссии по работе с имуществом, обращенным в доход государства) вправе снять предмет торгов с торгов в любое время до объявления его проданным.

Победитель (Третендент на покупку) возмещает затраты на организацию и проведение торгов на основании счета-фактуры, выдаваемого Организатором торгов в размере 2,3 процента от начальной цены лота № 1.

Получить дополнительную информацию о продаже имущества можно по адресу: г. Минск, ул. Кальварийская, 25, каб. 225 или связавшись с нами по телефону: 8 (029) 638 37 57, 8 (0225) 52 08 45, 52 70 32, 8 (029) 654 79 06 в рабочие дни с 8.30 до 17.30.

ЗАВЕРЕНО
Департамент по ценным бумагам
Министерства финансов Республики Беларусь
А.Л. Гальперин

26 января 2012 г.

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ
об открытой продаже жилищных облигаций сорокового и сорок первого выпусков Коммерческой совместной организации «Внешэкономстрой» общество с ограниченной ответственностью (КСО «Внешэкономстрой» ООО)

Раздел 1. Общие сведения об эмитенте
1. Наименование эмитента
На белорусском языке: полное наименование: Камерцыйная сумесная арганізацыя «Внешэканомбуд» таварыства з абмежаванай адказнасцю; сокращенное наименование: КСА «Внешэканомбуд» ТА.

На русском языке: полное наименование: Коммерческая совместная организация «Внешэкономстрой» общество с ограниченной ответственностью (далее по тексту — эмитент); сокращенное наименование: КСО «Внешэкономстрой» ООО.

2. Место нахождения эмитента: 220004, Республика Беларусь, г. Минск, пр. Победителей, д. 23, к. 3, оф. 208А; телефон: (017) 218-15-56; факс: (017) 218-15-55; элктронный адрес (e-mail): market@vnesheconomy.by.

3. Основной вид деятельности эмитента: согласно Общегосударственному классификатору Республики Беларусь «Виды экономической деятельности» ОКРБ 005—2006 701 — Операции с собственным недвижимым имуществом.

Эмитент вправе осуществлять функции заказчика (застройщика) согласно «Инструкции о застройщике, заказчике в строительстве», утвержденной приказом Министерства архитектуры и строительства Республики Беларусь 22 июня 1999 г. № 174 (с учетом изменений в действующей редакции).

4. Номер расчетного счета эмитента, на который будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи, наименование обслуживающего банка: р/с № 3012004529008 в ОАО «Белвнешэкономбанк», г. Минск, ул. Мясникова, 32, код 226.

5. Бухгалтерская отчетность эмитента в составе, определенном пунктом 8 Инструкции о порядке представления и публикации участниками рынка ценных бумаг отчетности и иной информации, утвержденной постановлением Министерством финансов Республики Беларусь от 21.12.2010 г. № 157 «о некоторых вопросах представления и публикации участниками рынка ценных бумаг отчетности и иной информации», в соответствии с законодательством в периодическом печатном издании не публиковалась и не опубликование не требуется.

6. Наименование депозитария, обслуживающего эмитента: Открытое акционерное общество «Белвнешэкономбанк» (далее по тексту — депозитарий). Место нахождения депозитария: Республика Беларусь, 220050, г. Минск, ул. Мясникова, 32, ком. 607. Зарегистрирован Национальным банком Республики Беларусь 12 декабря 1991 года, регистрационный номер 24.

Специальное разрешение (лицензия) № 02200/5200-12

Мы разам — Беларусь!

Краіна моцная рэгіёнамі: Пружанскі раён

Аляксандр ЮРКЕВІЧ:

«ШТУРШКОМ ДЛЯ ДЫНАМІЧНАГА РАЗВІЦЦЯ СТАЎ 2003 ГОД»

Яшчэ летась мы пачалі знаёміць чытачоў з асобнымі рэгіёнамі нашай рэспублікі. Сёння прапануем падарожжа на Пружаншчыну. Гэта адзін з найбуйнейшых раёнаў Брэстчыны і найцікавейшых куткоў краіны. Паўстагоддзя таму Пружанскі раён быў утвораны з трох: Ружанскага, Пружанскага і Шарашоўскага. Тут захавалася шмат помнікаў і цікавых гістарычных мясцін. Перажывае пасляжовое адраджэнне першая чарга Ружанскага палаца, які за прыгожасць у свой час быў названы Беларускай Версалею. Вялікую частку раёна займае Белавежская пушча, і гэта накладвае пэўны адбітак на жыццё мясцовых людзей.

Вельмі шмат апошнім часам змянілася ў эканоміцы і сацыяльнай сферы раёна. Пра гэта наша гутарка са **старшынёй Пружанскага райвыканкама Аляксандрам ЮРКЕВІЧАМ**. Свой расповед Аляксандр Іванавіч пачаў з невялікага экскурсу ў гісторыю:

— У савецкія часы Пружанскі раён уяўляў сабой сельскагаспадарчы рэгіён, максімальна насычаны вайсковымі часцямі. Уявіце толькі: больш за сорак часцей тут стаяла. Сфера абслугоўвання, сацыяльная галіна наогул трымалася на вайсковых атрадах. Акрамя райцэнтра, у лясак было яшчэ амаль тры гарады. І усё гэта за вельмі кароткі час раптам з'явілася існаванне. Вайсковыя пакінулі раён, нам засталіся галаўны боль і праблемы. Нават дзесяцігоддзя не хпіла, каб з большага ўпарадкаваць базу — пабудовы былых ваенных гарадоў. Зараз гэта работа практычна завершана.

Замысливаючы эпохі СССР у спадчыну нам перайшлі завод радыётэглаў, які пасля распаду Саюза застаўся без заказаў, ды малочны камбінат, які не спраўляўся з перапрацоўкай вырабленай нават сваіх калгасаў, сыравіну вазілі яшчэ ў Бярозу і Ваўкавыск. Многае, вядома, рабілася, каб ажыццявілі эканомію. Але адраўнаваным момантам, штуршком для дынамічнага развіцця, стаў 2003 год.

— **Менавіта ў гэтым годзе Пружанскі раён перайшоў з сельскагаспадарчай на прамысловую структуру развіцця.**

— Так. «Дажынкi-2003» і сталі тым пунктам адліку, пра які пойдзе гаворка. Перад фэстам да незалежнасці змяніўся райцэнтр. І не толькі нашы вуліцы папрыгэжалі. Пазней за шэрагам сельгаспрадпрыемстваў раёна быў замцаваны Нацыянальны банк. Фінансавая дапамога абумовіла эканамічны прарэас у ААТ «Айчына», затым «Жураўлінае», пазней — «Ружаны-Агра». Названыя гаспадаркі змаглі пайсці па шляху сістэмнага развіцця сельгасвытворчасці. Ставілася задача карэнным чынам паягнаць становішча ў аграрнай галіне. Вырасцілі яе пачыналася з будаўніцтва матэрыяльнай базы.

Задно стваралася аграпрадкi, аднаўлялася інфраструктура вёскі.

Названыя гаспадаркі могуць цяпер служыць узорам вядзення эканомікі, тэхналагічных падыходаў. За імі падцягнуліся іншыя. І вось ужо сёлета завяршаецца будаўніцтва і аснашчэнне 39 малочнагатаварных комплексаў. Гэта азначае, што 100% пагалоўя кароў раёна будзе знаходзіцца ва ўмовах сучаснага комплексу з дальняй залай, з прычынопава новымі магчымацямі для захавання санітарнай і тэхналогіі вытворчасці малака наогул.

— **На вайсковым рабочым стане ляжыць «Праграма сацыяльна-эканамічнага развіцця раёна на 2009-2011 гады». Час падводзіць вынікі выканання?**

— Дакумент быў распрацаваны ў адпаведнасці з Праграмаю дараўнавання кіравання рэгіёнам. Былі скасаваныя бліжэйшыя сельскія Саветы, а пасляковы Савет узбуінены, цяпер у ім працуе 12 чалавек. Пасавет размясціўся ў будынку былога райкама партыі, каб падкрэсліць пераёмнасць улады. У гэтым жа доме аб'яднаныя ўсе службы, што забяспечвае жыццядзейнасць тэрыторыі, камунальныя, сацыяльныя, іншыя. Так зроблена для зручнасці грамадзяніна: прышоў ён у пасавет, вядуць патрэбныя кабінеты, вырашыў праблему, атрымаў адказ на свае пытанні. Год работы ў новых умовах паказваў, што эксперымент сябе апраўдвае.

— **А якія перспектывы ў другога буйнога пасёлка — Шарашова?**

— На жаль, калі параўнаць Шарашова 300-гадовай даўніны і цяперашня, тады яно выглядала прывабней, жыццё там бурліла. У даўнія часы гэта быў населены пункт на каралеўскіх шляхах, з развітым рамесніцтвам, багатым мануфактурамі. Цяпер Шарашова паступова згасла. Сёлета якраз і збіраемся прыняць, так бы мовіць, праграму-мінімум па замамураўванні працэсу згасання. Працэс кажучы, будзем вызначаць план, паводле якога асобныя прадпрыемствы даведзца аднавіць, наладзіць нейкую новую вытворчасць, каб крыху больш напоўніць жыццём старадаўні пасёлак, што размясціны недалёка ад Белавежскай пушчы.

— **Напэўна, развіццё рэгіёна паспрыяе аб'язна дарога, што пракладзена вакол пушчы. Большая яе частка якраз і праходзіць па Пружанскім раёне.**

— Але гэтага, вядома, мала. Трасу пабудавалі, правялі інвестыцыйны форум, на якім прэзентавалі дарогу невялікай групе інвестараў. А цяпер чакаем, пакуль хтосьці сюды прыйдзе і нешта пабудуе. Але чаканне можа зацягнуцца надоўга. Лічу, што большую актыўнасць трэба праявіць усім. Што залежыць ад раёна, мы зробім, але вялікія праекты пад сілу ажыццявіць абласным структурам, міністэрствам.

Напрыклад, побач з названай дарогай ёсць вёска Лыскава. На мясцовых могілках пахаваны вядомы ў многіх краях пісьманы Францішак Карпінскі. Там ёсць напалу разбураны касцёл і манастыр базільянак, які параўнальна добра захаваны. Мы правялі добраўрадкаванне тэрыторыі. Манастырскім мурам больш за 350 гадоў, і прастаяць яны яшчэ столькі, калі не больш. На першым павярсе старадаўняга будынка знаходзіцца амбулаторыя — мы гатовы яе перанесці ў іншае месца. А ў былым манастырскім зрабіць цудоўныя паліўныя гатэль. У тым жа месцы ахвотна едуць на паляванне аматары гэтага віду адпачынку. Калі б адпаведныя структуры зацікавіліся праектам, мы гатовы хоць сёння даць прапановы, бо яны ёсць. Маём прапановы і па іншых аб'ектах. Толькі вось ахвотны брацца за рэалізацыю пакуль бракуе.

— **Вы згадалі амбулаторыю ў Лыскаве... А што за навацы з'явіліся ў раёне з прыцягненнем да работы на ФАГА школьных медработнікаў?**

— Такія думка ўзнікла пасля таго, як ФАПы перажылі мадэрнізацыю і перааснашчаны. Некалькі фельчарска-акушэрскіх пунктаў укомплектаваны такім абсталяваннем, што ледзь не аперацыі там можна рабіць. А ўжо фізіятрацэдуры ёсць магчымаць праводзіць не горш, чым у любой гарадской установе. І як жа здарэўшына гэта абсталю-

ванне? На ФАПе, у адпаведнасці са штатным раскладам, працуюць фельчар і санітарка. Зона абслугоўвання — 12-13 вёсак. Пазванілі з ранку, паклікалі да хворага, фельчар паехаў, а наведніку сельскай медустаны застала чакаць дзве альбо тры гадзіны. Побач у многіх вёсках размяшчаецца школа, дзе ёсць адзін, а то і два медработнікі ў штаце. Вось мы і прадугледзелі, каб і для школьнага медработніка былі адведзены гадзіны на ФАПе, дзе медсястра можа адпусціць працэдур, даваць прасцейшыя кансультацыі пацыенту. Так што гэта нават не навацы, а ўпарадкаванне работы, прадрыктаванае жыццём.

— **Які ў выпадку з маламакетнымі школамі?**

— А тут, што называецца, жыццё яшчэ больш прыціснула. Зачыніць школу ў вёсцы — сёння не праблема. Але ўсе ўжо сто разоў упэўніліся: закрываецца школа, і паступова пачынае згасаць жыццё. З населенага пункта з'язджаюць настаўнікі. Ніхто не хоча засяляцца нават у новыя дамы такой перспектывы вёскі. Значыць, яна асуджана на адміранне. І пакідаць школу, калі ў першым класе два вучні, а ў другім — адзін, не выпадае. Таму нашы спецыялісты згадалі практыку савецкіх часоў, калі класы сумішчалі: напрыклад, першы вучыўся з трэцім, другі — з чввёртым. І тады, заўважце, класы былі вялікія. Цяпер жа ў такіх аб'яднаных класах калі і набярэцца пяць вучняў, у якія толькі міністэрства кабінеты мы не стукалася, каб атрымаць афіцыйны дазвол, але так і не дачакаліся яго. Вось і адважыліся мы ў якасці раённага эксперыменту сумісяць некалькі класаў у самых маленькіх школах, каб тыя школы захаваць. А там, можа, і адпаведнае ведамства прыме патрэбную пастанову. Часам жа раённы прымаюцца ўдзел за практыкай.

— **Ці будзе сёлета «Ружанская брама» — фэст, што ўпэўнена завяў аб сабе летась?**

— Абязваюся будзе. Спэдзася, што свята стане штогодным. Летась мы паказвалі гэтым новым музей ў адноўленым флігелі. Цяпер жа ёсць магчымаць паказаць макет тэатральнага корпуса, які на чарзе да рэстаўрацыі. Ужо зараз работнікі культуры шыюць новыя падыходы да канцэпцыі свята, каб зрабіць яго адметным і захавашь традыцыйнасць. Сёлета сплываецца 460 гадоў Ружанам, 375 гадоў з дня атрымання горадам Магдэбургскага права. Вядома, свята будзе. Чакаем шмат гасцей.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Галоўная славунасць Ружанаў

Старадаўні і велічны палац Сапегаў перажывае сваё адраджэнне

Яшчэ ў 80-я гады пры Савецкім Саюзе рабілася спроба аднавіць сімвал магутнасці роду Сапегаў. Ужо і студэнцкія атрады, і асобныя групы маладых валанцёраў працавалі на расчысціцы рэшткаў палаца. Але падзеі пачатку 90-х адклілі працу на многія гады. І толькі ў 2009 годзе ў былую рэзідэнцыю канцлера Вялікага Князства Літоўскага прыйшлі беларускія рэстаўратары, каб аднавіць узваю браню з флігелямі, тры варты, праз якія ехалі стагоддзі таму многія славуны гасці.

Цікава, што Сапегі мелі на тэрыторыі сучаснай Беларусі паўтара дзясятка мянкіцаў. Але Ружанскі палац стаў галоўнай рэзідэнцыяй

магутнага роду. Канцлер, складальнік Статута ВКЛ Леў Сапега ўзвёў раскошны палац. Сцены яго бачылі і каранавааныя асобы, і выдатныя мастакі, і вядомыя палітычныя дзеячы. У розны час у Ружаных сустракалі каралёў Жыгімонта I і Уладзіслава IV, а ў 1784 годзе наладкаў канцлера Аляксандра прымаў у адноўленай рэзідэнцыі Станіслава Аўгуста Панятоўскага, апошняга караля Рэчы Паспалітай. Багатая бібліятэка Сапегаў славілася ў Еўропе, бо заснавалік тутэйшага палаца ўсё жыццё знаходзіўся ў «мільённым палоне кніжак» і сабраў іх цікавейшую калекцыю.

Але трагічна складалася ў вяхах гісторыя рэзідэнцыі. Яна цярпела ад усёх войнаў, што пракаціліся па нашай зямлі. Яшчэ не закончылася рэканструкцыя ў сярэдзіне пазамінулага стагоддзя, а тагачасны гаспадар пачаў прыстававаць шэраг будынкаў пад суконную фабрыку. У 1914 годзе палацава-паркавы ансамбль згарэў. У 1930 годзе яго часткова рэстаўравалі, а ў 1944-м годзе ён быў фактычна разбураны. За наступнага паўстагоддзя час і прырода давяршылі справу заняпаду.

Дык вось, спецыялісты прадпрыемства «Брэстрэстаўрацыя» найперш аднавілі белую браню ў усходнім флігелі. З Польшчы завялі спецыяльную дахоўку. Вытворца гарантаваў яе тэрмін службы — сто гадоў. Астатнія матэрыялы выкарыстоўвалі свае. Адначасова вялося праектаванне рэканструкцыі другога флігеля.

Напрыканцы 2010 года усходні флігэль быў скончаны. У яго сценах размясцілі самыя малады ў Брэсцкай вобласці музей. У мінулым чэрвені тут адбылася першая вялікая імпрэза — фестываль пад назвай «Ружанская брама». «Дішкай» мерапрыемства стала прэзентацыя віртуальнай бібліятэкі.

(Заканчэнне на 4-й стар.)

Пётр БІЛЕЦКІ з галоўным арганом Міхаілам ГАУРАМ на фоне «гасцей».

Амаль штодня даводзіцца адпужваць з азійскіх пасаваў вялікі статак зуброў, што рэгулярна «наведваецца» сюды з Белавежскай пушчы.

Расказвае кіраўнік ААТ «Мурава», старшыня аграпрамысловага Саюза Пружанскага раёна, кандыдат сельскагаспадарчых навук Пётр БІЛЕЦКІ:

— Адна з асаблівасцяў нашага калектыву заключаецца ў тым, што мы, у адрэзненне ад многіх іншых, захавалі сваю гаспадарчую самастойнасць. Не з'яўляемся структурным прыдаткам нейкага іншага прадпрыемства ці арганізацыі, як зараз стала модна. І пры гэтым маем на сваім рахунку сродкі, каб рэгулярна выплачваць людзям зарплату, развівацца і весці расшыранне ўзнаўленне. За ўсю гісторыю гаспадаркі не было выпадку, каб затрымаў людзям заробак. А яны працуюць цудоўна, летась тэмпы росту валавой прадукцыі да папярэдняга года склаў 123,3 працента.

У нас — планаваа гаспадарка, вядзем яе з адчуваннем перспектывы. Безумоўна, гаспадарчыя эфектыўна дапамагаюць датацыі і іншыя прэферэнцыі з боку дзяржавы, якія ўдзяляе аграпрамысловому комплексу вялікую ўвагу. Атрымліваем мінеральныя ўгнаенні са сідкай, насенне і пратраўляльнік — таксама са сідкамі, біяпаліва, насеннеачышчальную тэхніку — і то з істотным патаненнем. Але субсідыі і прэферэнцыі выдзяляюцца ўсім сельскагаспадарчым арганізацыям аднолькава, а вынікі бываюць рознымі.

— **Раскажыце, калі ласка, на чым спецыялізуецца гаспадарка і якія яе поспехі.**

Аграном Юрый ГАРУСТОВІЧ знаёміць нас з новай лініяй па падрыхтоўцы збожжа і насення.

ЗАХАВАЙШЫ САМАСТОЙНАСЦЬ, «МУРАВА» ПРА ГЭТА НЕ ШКАДУЕ

се мы практычна ўсе сто працэнтаў малака ў мінулым месяцы здалі сортам «Экстра».

Да якасці малака ставімся патрабавальна, я скажу бы — педантычна. Нават вельмі старанныя работнікі можа памыліцца, але толькі адзін раз. У другі раз права на памылку ён не мае.

Гэтаж ка патрабавальна адносіміся і да насення: калі трапляюцца хоць малейшыя прымеся, нават культурных траў, — бракуем усю партыю. І ў нас ні разу не было рэкламацы — ні з Беларусі, ні з-за яе межэй. І гэта пры тым, што наша прадукцыя праходзіць даўнявую праверку — у насеннай інспекцыі рэспублікі і ў краінах-імпартёраў.

Але вернемся да малака. У нас гэта бялагічна чысты прадукт, які не мае патрэбы ў нейкай механічнай, сепаратарнай ці іншай ачыстцы. Што на дадлі ад кароўкі, то і здаём. Такі вынік належнага догляду, вы-

прабачце за такі жарт, але корміце не толькі сваю жывёлу. Зуброў з Белавежскай пушчы — таксама. Зараз ехалі да вас і на азійскіх палетках бачылі зубрыны статак галоў у пяцьдзесят.

— Калі ўжо вы закрунулі гэтую тэму, то скажу, што для людзей, якія прыязджаюць, гэта экзотыка, а для нас — праблема. У пушчы налічваецца прыкладна 300 гэтых буйных экзатычных жывёлін, і не менш чым 180 з іх пастаняна знаходзіцца на нашай тэрыторыі.

Сёння ваш фотакарэспандэнт сфатаграфавала іх зусім зблізка. На другім вытворчым участку 70 асобін амаль штодня падыходзяць да самага комплексу. Я ўжо не кажу пра аленяў, дзікіх кабаню і іншых прадстаўнікоў фаўны, якім чамусьці вельмі падабаецца здабываць сабе корм не ў лесе, а на нашых палях, якія яны пры гэтым таксама бязлітасна вытоптаваюць.

Супраць такіх суседзяў мы фактычна бездапаможныя. Спрабуем

патрэбна інтэнсіўна развіваць уласную кармавую базу.

— **Цяпер, калі ласка, пра «вялікае малако». У вас некалькі жывёлагадоўчых комплексаў...**

— Два дзючыя комплексы і дзве малочнагатаварныя фермы. У нас больш за 3300 галоў буйной рагатай жывёлы, у тым ліку паўтары тысячы кароў. Развіваем гэты кірунак, бо малако — выгадная справа. У свой час зрабілі ўдалую рэканструкцыю старой фермы, якая складалася з двух будынкаў, арганізавалі там малочны блок, паставілі дальнюю ўстаноўку «Паралель». Працуе яна спраўна, эфектыўна. І ўкладзеныя намі тады 3 мільярды 700 мільёнаў рублёў паступова вяртаюцца. Ва ўсімкім разе з крэдытамі, якія ў той час бралі, разлічыліся да капейкі. Потым нам адкрылі новую крэдытную лінію на развіццё «малочнага» кірунку, і мы таксама свечасова вяртаем тое, што павіны аддаць.

А новыя памяшканні, новыя лініі — гэта фактычна новыя тэхналогіі, якія дазваляюць зніжаць сабекошт малака і разліваць яго вышэйшымі катэгорыямі. На новым комплек-

Такая вось сучасная малочнагатаварная ферма.

канання патрабаванню нормаў санітарнай і гігіены. Малако ад хворага каровы ніколі не трапіць у агульны «кацёл».

Дзве невялікія фермы па 200 галоў дойнага статак таксама будзем развіваць. Будзем цяляціні, каб падтрымаць таварным маладняком свае комплексы.

Мы за мінулы год павялічылі пагалоўе дойнага статак на 500 галоў. Кармавая база дазваляе гэта зрабіць. У нас высокая разворанасць сельскагаспадарчых угоддзяў і інтэнсіўнасць іх выкарыстання. Працуюць і паўтарыны, і лапуніны, і лапуніны пасевы — інакш нельга. У год здаймаем з некаторых палёў па тры ўраджаі.

ПРАДСТАЎЛЯЕМ СУРАЗМОЎЦУ

Пётр Мікалаевіч нарадзіўся ў Іванаўскім раёне. Пасля вучобы ў Пружанскім тэхнікуме застаўся ў раёне, працаваў начальнікам участка ў «Калядзічах» (былы калгас «Расвет»), галоўным арганом. Адначасова вучыўся ў Гродзенскім сельскагаспадарчым інстытуце. Пазней будзе вучоба ў Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце РБ, якую Пётр Мікалаевіч закончыў з адзнакай.

Прафесійны і жыццёвы ўніверсітэт праходзіў у Героя Сацыялістычнай Працы Югена Іванавіча Кудзіна ў «Рассвеч». У 1987 годзе прыняў калгас імя Калініна. З 2003 года — дырэктар ААТ «Мурава». Такім чынам, 25 гадоў Пётр Мікалаевіч кіруе гаспадаркамі. Можна сказаць, гэта адзін з патрыярхаў айчыннага аграпрамысловага комплексу.

Кіраўнік гаспадаркі Пётр БІЛЕЦКІ.

— Ці можна сказаць, Пётр Мікалаевіч, што ў вас укараняюцца інтэнсіўны сельскагаспадарчыя тэхналогіі, які зараз гэтага патрабуе?

— У Пружанскім раёне ў цэлым зроблены ўпор на новыя, перадавыя тэхналогіі. У многім дзючыны канструктыўнаму падыходу да гэтага райвыканкам і дальнабачнасці яго старшыні, Аляксандра Іванавіча Юркевіча, які адчувае перспектывы. 36 ці 37 жывёлагадоўчых комплексаў, што зараз узводзіцца ў раёне, — гэта яго свечасовае ініцыятыва.

Як, дарчы, і таквалар, і Лядовы палац, і многае іншае з таго, што пабудавана ў горадзе.

І яшчэ — дзючыны тым кадрам,

ў такой сітуацыі апінуліся не мы адны...

— **Ці можна сказаць, Пётр Мікалаевіч, што ў вас укараняюцца інтэнсіўны сельскагаспадарчыя тэхналогіі, які зараз гэтага патрабуе?**

— У Пружанскім раёне ў цэлым зроблены ўпор на новыя, перадавыя тэхналогіі. У многім дзючыны канструктыўнаму падыходу да гэтага райвыканкам і дальнабачнасці яго старшыні, Аляксандра Іванавіча Юркевіча, які адчувае перспектывы. 36 ці 37 жывёлагадоўчых комплексаў, што зараз узводзіцца ў раёне, — гэта яго свечасовае ініцыятыва.

Як, дарчы, і таквалар, і Лядовы палац, і многае іншае з таго, што пабудавана ў горадзе.

І яшчэ — дзючыны тым кадрам,

ў такой сітуацыі апінуліся не мы адны...

— **Ці можна сказаць, Пётр Мікалаевіч, што ў вас укараняюцца інтэнсіўны сельскагаспадарчыя тэхналогіі, які зараз гэтага патрабуе?**

— У Пружанскім раёне ў цэлым зроблены ўпор на новыя, перадавыя тэхналогіі. У многім дзючыны канструктыўнаму падыходу да гэтага райвыканкам і дальнабачнасці яго старшыні, Аляксандра Іванавіча Юркевіча, які адчувае перспектывы. 36 ці 37 жывёлагадоўчых комплексаў, што зараз узводзіцца ў раёне, — гэта яго свечасовае ініцыятыва.

Як, дарчы, і таквалар, і Лядовы палац, і многае іншае з таго, што пабудавана ў горадзе.

І яшчэ — дзючыны тым кадрам,

ў такой сітуацыі апінуліся не мы адны...

— **Ці можна сказаць, Пётр Мікалаевіч, што ў вас укараняюцца інтэнсіўны сельскагаспадарчыя тэхналогіі, які зараз гэтага патрабуе?**

— У Пружанскім раёне ў цэлым зроблены ўпор на новыя, перадавыя тэхналогіі. У многім дзючыны канструктыўнаму падыходу да гэтага райвыканкам і дальнабачнасці яго старшыні, Аляксандра Іванавіча Юркевіча, які адчувае перспектывы. 36 ці 37 жывёлагадоўчых комплексаў, што зараз узводзіцца ў раёне, — гэта яго свечасовае ініцыятыва.

Як, дарчы, і таквалар, і Лядовы палац, і многае іншае з таго, што пабудавана ў горадзе.

І яшчэ — дзючыны тым кадрам,

ў такой сітуацыі апінуліся не мы адны...

Галоўная слаўтасць Ружанаў

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)

Бо, як справядліва заўважыў дырэктар Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Раман Матушкі, якімі б шыкоўнымі ні былі палаты, галоўнае — які дух тут лунае, якімі каштоўнасцямі кіраваліся гаспадары, які выхоўвалі сваіх дзяцей. І ў гэтым сэнсе на першы план выходзіць бібліятэка, асноўны інтэлектуальны і духоўны складнік палаты. Яна захавалася, выстаяла, а каменныя сцены разбурыліся. Так бывае на свеце. Праўда, захаваліся кнігі не ў нашай краіне. Браскія бібліятэкары, музейныя работнікі разам з калегамі з С.-Пецярбурга, Вільнюса, іншых гарадоў правялі велізарную падрыхтоўчую работу і пры садзейнічанні бюро ЮНЕСКА ў Маскве ажыццявілі міжнародны праект «Віртуальная рэканструкцыя бібліятэкі роду Сапегу».

Цяпер у новым музеі дастаткова ўключыць кампакт-диск, і можна чытаць адну з 30 пунтатэставых копіяў з найбольш слаўных кніг збору. Арыгіналы знаходзяцца ў Вільнюскай універсітэце, у Расійскай нацыянальнай бібліятэцы ў С.-Пецярбургу, у бібліятэках Польшчы і іншых краін. На дыску ёсць таксама цікавыя навуковыя працы пра гісторыю кнігазбору доктара філалагічных навук з Расіі Мікалая Нікалаева і кандыдата філалагічных навук з Брэста Геннадзя Граневіча. Тут жа змешчаны матэрыялы па генеалогіі роду Сапегу.

Вядома, віртуальная бібліятэка — адзін з самых значных экспанатаў новага музея. Але музей шырыцца, папаўняецца. Пачалося ўладкаванне новай экспазіцыі на плошчы 60 квадратных метраў у заходнім флігелі, які не так даўно здаў рэстаўрацыю. Тры залы на першым і другім паверху плануецца прысвяціць гісторыі краю. Тут будзе размешчана больш за дваццаць гістарычных персанажаў з мінулых стагоддзяў. Зараз вядзецца рэканструкцыя строў адвадзеных эпох. Для некаторых ужо пашыты і зроблены адвадзеныя касцюмы і даспехі. Лі стародаўняга камяна наведнікаў сустрэнуць кароль Уладзіслаў IV і каралева, у залах зоймуцца сваё месца ваяры розных стагоддзяў.

Летась большасць фінансавых выдаткаў на аднаўленне палаты ўзяў на сябе раённы бюджэт. Крыху дапамагла вобласць. Дадае аптымізму той факт, што ў рамках урадавай праграмы па аднаўленні архітэктурнай гістарычнай спадчыны «Замкі Беларусі» на рэстаўрацыю Ружанскага палацавага комплексу штогод будзе выдаткоўвацца 1,2-1,3 мільярда рублёў. Ужо сёлета плануецца пачаць работы на паўднёвым крыле палацавага комплексу. Рыхтуецца праектна-каштарысная дакументацыя на аднаўленне тэатра і манежа. Некалі балет быў асаблівым гонарам Ружанаў. Экскурсаводы новага музея абавязкова раскажуць наведнікам, як кароль Станіслаў Аўгуст Панятоўскі танчыў мазурку і як з задавальненнем глядзеў балет. Балетная труппа тады галоўным чынам складалася з прыгонных акцёраў. Але па майстэрстве выканання тэатр наўрад ці саступаў калектывам з Еўропы. Сізна ж мела сямь планаў куліс, якія давалі магчымасць тройчы за спектакль мяняць дэкарацыі. Засталіся сведчанні, што кароль быў вельмі задаволены і балетам, і камедыяй, якая ігралася для яго...

Калі пра справу адраджэння Ружанскага палаца толькі гаварылі, было нямаля скептыкаў і вельмі ж вялікія капіталаўкладанні патрабаваліся на ўвесь комплекс. Ды як паказала жыццё, можна рабіць не ўсё адразу, а памалу, часткамі. Але важна рабіць. Далей, можа, пабагацеем, і знойдзецца сродкі, каб аднавіць велічныя муры, каб яны выглядалі так, як выглядаюць на макеце ў адной з залаў музея.

Ружанскі палац адраджаецца. У музейнай зале можна ўбачыць макет будучай пабудовы.

Святлана ЯСКЕВІЧ, Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

«ПРАМЫЯ ЛІНІІ», ВЫЯЗНЫЯ ПРЫЁМЫ, «ДНІ АДКРЫТАГА ПІСЬМА» — ФОРМЫ ЖЫВЫХ СТАСУНКАў З ЛЮДЗЬМІ

— Палепшыць якасць ўзроўня жыцця насельніцтва можна толькі адным спосабам — лепей працаваць. Значыць, найпершая задача, што перад намі стаіць, заключаецца ў выкананні прагнозных паказчыкаў сацыяльна-эканамічнага развіцця раёна. І ўся ідэалагічная праца на гэтым этапе павінна быць накіравана на спрыянне ў вырашэнні гэтай задачы, — сказала начальнік аддзела ідэалагічнай работы райвыканкама **Наталля ЗЕЛЯНЯК**.

Таму кіраўнікі ўсіх сфер дзейнасці нашага раёна пастаянна арыентуюцца на неабходнасць бачыць людзей, адчуваць іх клопаты. Імкненне дапамагчы канкрэтнаму чалавеку ў вырашэнні яго праблемы альбо магчымасць проста па-чалавечы адгукнуцца, выслухаць і прыняць пасільны ўдзел становіцца асноўным складнікам ідэалагічнай работы ва ўсіх установах і арганізацыях. Кожны чалавек павінен бачыць, што ім цікава, адчуваць сваю значнасць як у канкрэтным калектыве, так і ў грамадскім жыцці.

У гэтай справе мы практыкуем самыя розныя формы работы. У Шарашове, Ружанях, іншых населеных пунктах праводзіліся так званыя «Дні адкрытага пісьма». На абмеркаванні ўдзельнікі выносілі самыя актуальныя праблемы жыцця вёскі ці пасёлка. Найбольш актыўнасць выклікалі тэмы работы камунальных, сацыяльных службаў, гандлю, бытавога абслугоўвання. У Шарашове, напрыклад, сустрэча пачалася з вельмі вострых пытанняў. Спачатку ўдзельнікі дыскусіі выступілі з рэзкай крытыкай, выказалі прэтэнзіі, прывялі адмоўныя прыклады, затым пачалося канструктыўнае абмеркаванне пытанняў. Але ў выніку былі вырашаны пэўныя падыходы, запланаваны мерапрыемствы, накіраваны на выпраўленне хібаў. Бо на сустрэчы прысутнічалі адказныя работнікі райвыканкама.

Сталі традыцыяй у раёне прамыя тэлефонныя абмеркаванні зададзенай тэмы. Праз мясцовую газету аб'яўляем дні і час «Прамых ліній». Праблемы выбіраюцца розныя: п'янства і алкагалізмы, нядуля сям'і і выхаванне дзяцей. Людзі званілі, прыводзілі прыклады, прапаноўвалі свае шляхі і падыходы да вырашэння

праблем. Гэтыя і падобныя тэмы не раз выносілі самі грамадзяне на абмеркаванні падчас выязных прыёмаў, сустрэч кіраўніцтва райвыканкама, інфармацыйных груп у працоўных калектывах. Такім жывым стасункам з людзьмі надаецца вялікая ўвага кіраўніцтва нашага раёна.

Але не менш значымі выглядаюць і асобныя мерапрыемствы. Так, работа па грамадскім абмеркаванні гімна горада Пружаны, лічу, добра паслужыла справе згуртавання грамадзян. Быў аб'яўлены конкурс, у якім прынялі ўдзел 28 аўтараў. Потым працавала кампетэнтная камісія, ішлі абмеркаванні ў калектывах. Нават на сесіі раённага Савета дэпутатаў правялі даволі бурную і змацыйную дыскусію. У рэшце рэшт былі прыняты даволі бурныя і змацыйныя рашэнні. Калі гэты гімн упершыню прагучаў на свяце горада ў выкананні зводных хароў і аркестра, слухачы прынялі яго аднадушна. Наступным этапам работы павінна стаць падрыхтоўка і правядзенне конкурсу на стварэнне сцяга горада Пружаны, таксама з удзелам максімальнай колькасці людзей.

Магчыма, гэтак пільганне будзе абмяркоўвацца і на сустрэчах кіраўніцтва райвыканкама з прадстаўнікамі грамадскасці. Штогод ладзіцца такія сустрэчы з членамі сям'яў воінаў, што загінулі ў Афганістане, з прадстаўнікамі раённай ветэранскай арганізацыі, з ваеннаслужачымі памежных застаў, што дысплачваюцца на тэрыторыі раёна, з медыцынскімі работнікамі раёна, з педагогамі, з супрацоўнікамі ўстановаў культуры, з прадстаўнікамі жаночага руху, з маладымі спецыялістамі. На падобных мерапрыемствах бываюць не толькі святочна-дзяжурныя праграмы, але і паднімаюцца надзвычайныя праблемы, што дапамагае выканаўчай уладзе трымаць руку на пульсе падзей.

Святлана ЯСКЕВІЧ, Фота Марыя ЖЫЛІНСКАЯ.

БУДАЎНІЦТВА, ТЭХНІЧНАЕ ПЕРАЎЗБРАЕННЕ, КЛОПАТ ПРА ЛЮДЗЕЙ — ПРСТЫЯ РЭЧЫ, НА ЯКІХ ТРЫМАЕЦА ГАСПАДАРКА «ШАНІ-АГРАПРАДУКТ»

Адкрытае акцыянернае таварыства «Шані-аграпрадукт» — адна з самых моцных гаспадарак Пружанскага раёна, якая ўстойліва развіваецца. Аднымі з першых у раёне Шані атрымалі статус аграгарадка. Сюды раней, чым нават у Пружаны, прыйшоў прыродны газ. Заўсёды, асабліва апошнія 30 гадоў, побач з намаганнямі па развіцці вытворчасці ішоў клопат пра сельскага працаўніка. Гэта стала асабістым крэдам дырэктара ААТ Васіля САРОКІ. Васіль Іванавіч быў абраны старшынёй тады яшчэ калгаса «Ленінскі шлях» у далёкім 1975 годзе. І воль ужо 37 гадоў кіруе гаспадаркай. Летась Васіль Сарока быў узнагароджаны ордэнам Айчыны III ступені, крху раней удастоены звання «Ганаровы грамадзянін Пружанскага раёна».

Дырэктар Васіль САРОКА.

— Васіль Іванавіч, дазвольце пачаць нашу гутарку радком вядомай песні з рэпертуару «Машыны часу»: «Ты помніш, як все начиналось?»
— Пачыналася з таго, што ў лютым 1975-га мяне, 29-гадовага галоўнага агранома суседняй гаспадаркі, накіравалі сюды працаваць. «Ленінскі шлях» тады быў устойлівым сярэднім у раёне. Землі дробнаконтурныя, пабудовы не было, дарог не было, кругом — балота. Я разумееў, што пачынаць трэба з меліярацыі, каб адваяваць у балот тысячы дзве гектары. Але тады не ведаў, што будзе тая меліярацыя доўгай і цяжкай, што на яе спатрабіцца сям гадоў жыцця. Меліярацыйныя арганізацыі мелі небялагі сродкі, на тое і разлічвалі, калі звяртаўся ў адвадзены інстанцыі. Але энтузіязм мой хутка асціглі. Прыехалі спецыялісты і выдалі заключэнне, што праводзіць меліярацыю ў нашых мясцінах нельга, бо няма водапрыёмніка, заўсёды ёсць пагроза падтаплення. Ну а ім, вядома, лепш перастрахавацца.

Таму я знайшоў старэйшага меліяратара раёна, папрасіў яго прыехаць. Вопыты спецыяліст уручную вымераў усе нашы балоты, склаў карту нізін і даказаў, што водапрыёмнік можа быць, і ніякай пагрозы затопіць суседня вёска няма. Толькі ў абласных структурах на заключэнне хоць і заслужанага, але пенсіянера, не зваялі. Тым часам я пайшоў на яшчэ адзін рызыкоўны крок — загазаў дакументацыю на ферму Кацёлкі на 400 галяў. Было зразумела, што пагадоўе ў Кацёлках карміць няма чым, калі не будзе новых сельгасугоддзяў. У раёне гэта таксама разумелі, нас падтрымлівалі. Толькі абласныя меліяратары не здаваліся. І нам давясло пераадолець яшчэ шмат цяжкасцяў, сабраць шмат дакументаў. Але паперы зрабілі сваю справу, і работа пачалася. Гэта быў прырэд.

Нашы ўгоддзі пабольшалі на дзве тысячы гектараў, паявіліся кармы, выраста пагадоўе, пайшлі ўгору паказчыкі па надоях, стала больш арганікі, палепшалі ўраджай — усё ж у сельскай гаспадарцы звязана. І ў выніку падрос яе эканамічны дабрабыт.
— Цяпер зразумела, чаму вы казалі, што пайшоў на гэта сям гадоў жыцця. І не толькі ж меліярацый ды пасяўной-уборкай займаўся калгаснік «Ленінскага шляху» тыя сям гадоў.
— Вядома. Вельмі надзённай калі няма водапрыёмніка, заўсёды ёсць пагроза падтаплення. Ну а ім, вядома, лепш перастрахавацца.

першыя 10 гадоў майёй працы калгас праклаў 20 кіламетраў гравіных дарог. Пасля тагожа хоць дзеяцца стала магчыма ў любое месца гаспадаркі ў любую пару. Ну і будавалі амаль з першага года: за год хоць адзін-два новыя гаспадарчыя аб'екты. Будавалі грунтоўна, сумленна, будавалі так, што цяпер і ламацца шкада... але пра гэта крху паазней.

— На што пайшлі наступныя сям гадоў жыцця?
— Дазволю сабе паправіць, наступныя пяць гадоў пайшлі на газіфікацыю цэнтральнай сядзібы калгаса. Справа ў тым, што на газіфікацыю сяла тады грошы выдаткоўвала дзяржава, а на газіфікацыю горада — не. Пружаны былі яшчэ без газу. А мы замакнуліся. З Малечы Бяроўскага раёна прайшла труба да Пружан, і ў абыход райцэнтра нітка была працягнута да Шанёў. Пэўны час нават вентыль знаходзіўся на нашай тэрыторыі, што паслужыла падставай для многіх жартаў, асабліва на фоне палітычных інтрыг і спекуляцый вакोल вентыльных засавак. Але ж мы, агары, людзі сур'ёзныя, нікога пачуць перакрочыць газу не сталі. Для нас прыход газу ў вёску стаў адлікам новага ўзроўня якасці жыцця. Газ быў падведзены да кожнага дома, на газавая папіва перавялі кацельную гаспадаркі.

— Каб падвесці да дому газ, трэба спачатку дом пабудавалі...
— Будаўніцтвам жылля мы займаем усе гады. Напачатку ўзводзілі цэпныя, шматкватэрнае жыллё, лэйкі сталі ўзводзіць дамы. Летась

за год у акцыянерным таварыстве зддзена 16 дамоў. А тады, у 80-я... Памятаю, як на 9 Мая пасля святочнага мерапрыемства паклікаў у кантору 12 сем'яў і ўручыў ім ключы ад новых кватэр. Я тады пажадаў наваёслам, каб сем'і іх раслі, каб праз 5-10 гадоў кожная сям'я пераехала ў свой асобны дом. Так, дарэчы, і сталася паазней.

Таму будаўнічую палітыку праўленне гаспадаркі абрала такую: у цэнтры ўзводзіць найбольш кватэр, а ў вёсках, дзе знаходзіліся аб'екты жывёлагадоўлі, будаваць асобныя дамы. У Кацёлках, Чахці пабудавалі цэлыя новыя вуліцы. І ўжо цяпер відавочна, што тым самым захавалі гэтыя вёскі ад разраду перспектывных. Ну а цяпер, калі паглядзець на статыстыку, то дакладна відна, што працэнтаў 90 працаўнікоў жыве ў дамах гаспадаркі. Што азначае: не было б жылля — не было б гаспадаркі, альбо жыллёвая палітыка — аснова праграсу ў аграрным сектары.

— Варта праехаць па вёсках, якія ўваходзяць у склад сельгаспрадпрыемства, каб стала відавочна, што будуче вы не толькі жыллі.
— Я ўжо гаварыў, што даводзіцца ламаць пабудаванае гадоў дваццаць таму. Час дыктуе свае умовы. Каб не адстаць ад часу, патрабіна ўсебаковае тэхнічнае пераабраўненне вытворчасці. І калі ў раздзеле расліваводства культуры земляробства і новай тэхналогіі забеспячэння новай трактары, камбайны, іншыя сельгасмашыны, якія мы рэгулярна

набываем, у жывёлагадоўлі гэта азначае новае будаўніцтва. Бо ў старых сценах не размесціш новыя буйныя малочатаварны комплекс з даільнымі і іншымі заламі. Такі мы нядуна здалі ў эксплуатацыю ў вёсцы Гарадзечна.

— Але ж Гарадзечна — гэта была калгас імя Дзяржынскага, дзе баяліся, каб не падтапілі ў выніку вашай меліярацыі...
— Быў такі калгас, самы аддалены ў раёне. Яго далучылі да «Шанёў» у 2004 годзе. Нашы механізатары тады галасавалі супраць далучэння. Чаго мне каштавала іх перакананне, што новыя землі для нас азначаюць новую перспектыву! Нашым фермам на той час не хапала кармоў, мы іх куплялі па ўсім раёне. Угавары людзей, і яны ўсё-такі прагласавалі станоўча.

А потым, унікаючы ў справы новага падраздзялення, сам здзівіўся, як можна заняцца не толькі зямлю, але і саму ідэю калектывнай гаспадаркі. Пытаю ў спецыяліста былой гаспадаркі, чаму так мала малака даюць каровы. А ён ведаеце што адказаў: «Асноўная кармавая культура ў Гарадзечне — гэта пырынік».

Таму найперш усе далучэння землі мы апрацавалі супраць пырыніку. І паступоўна зямелька гэтая адклінулася на клопат, хоць яна і мае невысокую бальнасць глебы. Пачалі я след абрабляць, і ўраджай калі 5000 кілаграмаў малака. Валавы збор кароў з сярэдням удоём каля 5000 кілаграмаў малака. Валавы збор збожа склаў за год каля 6 тысяч тон. Вытворчы працэс забяспечваюць 55 механізатараў, 100 жывёлаводаў, 25 вадзіцеляў.

Складнікам гаспадарчай стратэгіі сёння стала імкненне не толькі да сучаснага ўзроўню вытворчасці, але і да сучаснага ўзроўню жыцця. Быў час, што мы марылі пра гравіную дарогу. А цяпер паказчыкам паспяховай вытворчасці можа быць толькі наступная карціна: работніца фермы ўстае раніцай, аблуся ў туфлі, прайшла па дарожцы ад дома да працы, туфлі нідзе не запачкаўшы. Ну а на сучасных фермах таксама не ў ботах ходзяць. Жывёлаводы маюць гарантанавыя выхадныя. Цяжэй з гэтым у механізатараў і вадзіцеляў у самую гарачую пару. Можна, таму іх жонкі — спрэс за рулём сваіх аўтамабіляў. У нас большасць маладых вясковых жанчын кіруе машынамі. Таксама паказчык добрабыт.

Райцэнтр блізка, мы можам сабе дазволіць цэлай групай паехаць у басейн. На любы канцэрт, што праходзіць у Пружанях, купляем білеты на рад, а то і ва ў зале. Лічу, што мы жывем не горш, чым гарадскія жыхары.

Святлана ЯСКЕВІЧ, Алена ДАЎЖАНОК, Марыя ЖЫЛІНСКАЯ (фота). УНП 200026194

ПРАЦАЎНІКІ І ДЫНАСТЫІ

ААТ «Шані-аграпрадукт» аб'ядноўвае 368 працаўнікоў. ВЕТЭРАНАМІ ВЫТВОРЧАСЦІ, ГОНАРАМ ГАСПАДАРКІ ТУТ НАЗВАЛІ: брыгадзіра вытворчай раслінаводчай брыгады вёскі Чахці Уладзіміра Паўлавіча ВАШЧУКА, брыгадзіра вытворчай брыгады жывёлагадоўлі Мікалая Мікалаевіча ЛІЦКЕВІЧА, трактарыста-машыніста Віталія Сямёнавіча КУЗЬМІЧА, вадзіцеля Мікалая Яўгенавіча КАЛЯДЦА, вадзіцеля Мікалая Пятровіча ДЗЕНІСЮКА, галоўнага заатэхніка Алену Іванаўну РУБЕЛЬ, галоўнага эканаміста Галіну Пятроўну ГАРЫКА.

Вельмі паказальна, што ў гаспадарцы часта сын выбірае прафесію бацькі, а ў некаторых сыны і дачкі пасля заканчэння навуковых устаноў вяртаюцца ў родную вёску. Так пачынаюцца і працягваюцца працоўныя дынастыі. Некаторыя налічваюць тры пакаленні. Многія ў Шанях добрым словам гадваюць аднаго з лепшых механізатараў Яўгена Уладзіміравіча КАЛЯДЦА. І хоць бацькі ўжо няма з намі, справу працягваюць сыны — вадзіцелі гаспадаркі Мікалай і Сяргей. Сын Сяргея Яўгенавіча Уладзімір працуе інжынерам па забеспячэнні.

Пакінуў пасля сябе добрую памяць і шчыры працаўнік, перадачы камбайнер Уладзімір Міхайлавіч КАСЬЯН. Цяпер справу працягвае сын Георгій — трактарыст-машыніст, а ўнук Уладзіміра Міхайлавіча вучыцца ў тэхнічным універсітэце і збіраецца вярнуцца ў Шані.

На заслужаным адпачынку зараз механізатар Аляксей Паўлавіч МАКАРУК. Яго сын Аляксандр — адзін з лепшых механізатараў гаспадаркі, у гаспадарцы працуе і жонка Аляксандра Аляксевіча Людміла. Мікалай Мікалаевіч ЛІЦКЕВІЧА называлі ў ліку лепшых брыгадзіраў, а ён яшчэ і родначальнік дынастыі. Сын Уладзімір — добры вадзіцель. Мікалай Міхайлавіч БАБРУК удастоены звання ганаровы калгаснік. Справу працягвае сын Мікалай. Мікалай Антонавіч РЫБАНЧОК працуе ў жывёлагадоўчай галіне, сын Павел стаў інжынерам па ахове працы. Дзеці жывёлавода Уладзіміра Андрэевіча ЖУКА працуюць у гаспадарцы. Дачка Ірына — тэхнік па племліку фермы Шані,

Адна з паважаных працоўных дынастыяў — КАЛЯДЦА. На фотаздымку справа налева браты-вадзіцелі Сяргей і Мікалай, сын Сяргея інжынер Уладзімір.

Сельская школа невялікая, але дагледжаная, па-дамашнім утульная.

збіраецца вярнуцца ў Шані. На заслужаным адпачынку зараз механізатар Аляксей Паўлавіч МАКАРУК. Яго сын Аляксандр — адзін з лепшых механізатараў гаспадаркі, у гаспадарцы працуе і жонка Аляксандра Аляксевіча Людміла. Мікалай Мікалаевіч ЛІЦКЕВІЧА называлі ў ліку лепшых брыгадзіраў, а ён яшчэ і родначальнік дынастыі. Сын Уладзімір — добры вадзіцель. Мікалай Міхайлавіч БАБРУК удастоены звання ганаровы калгаснік. Справу працягвае сын Мікалай. Мікалай Антонавіч РЫБАНЧОК працуе ў жывёлагадоўчай галіне, сын Павел стаў інжынерам па ахове працы. Дзеці жывёлавода Уладзіміра Андрэевіча ЖУКА працуюць у гаспадарцы. Дачка Ірына — тэхнік па племліку фермы Шані,

АВІАЦЫЯ, ЯКАЯ ПРАЦУЕ НА ЎРАДЖАЙ

— **АРГАНІЗАЦЫЙ**, якія выконваюць авіяцыйна-хімічныя работы, не шмат — прыкладна шэсць у Беларусі, — расказвае Алег Анатольевіч. — А тых, хто робіць гэта з выкарыстаннем лёгкай авіяцыі — дэльтапланаў, акрамя нас няма больш ніводнаго. Дэльтапланы набываем ва Украіне, у доследна-канструктарскім бюро авіяцыі агульна-

бачыць у небе над палеткамі, прыходзяць новыя машыны. Тое, чым мы зараз займаемся, на прафесійнай мове называецца ультрамалааб'ёмным апыленнем. Сутнасць яго ў тым, што пестыцыды і гербіцыды адрасна ўносяцца малымі дозамі. Калі раней, на тых жа АН-2, за раз уносілася 50 ці 100 літраў на гектар, то мы для атры-

тэхнічнай бессэнсоўна — страты ўраджаю набліжаюцца да 45 %.

Летаць самы лепшы ўраджай рапусу на Брэстчыне быў у Баранавіцкім раёне, дзе догляд яго пасаваў цалкам выконвалі мы. Начальнік мясцовай станцыі абароны раслін не выпусціў нас з раёна, пакуль мы не «адбамбіліся».

Тое ж самае з кукурузай і большасцю іншых «далікатных» сельскагаспадарчых культур.

Такім чынам ашчадныя гаспадары бералі не толькі свае пасевы (паўторымся: авіяцыя палі не вытптае), але і ўласныя грошы. Тым больш што кошт паслуг дэльтапланаў у некалькі разоў адрозніваецца ад цэнаў на «вялікай» авіяцыі. У апошні час народ пачаў грошы лічыць, яны з неба не падаюць, і аграрыі бачаць розніцу ў тым, што за працоўны аднаго гектара трэба будзе плаціць толькі 40 тысяч, а не 200. Потым гэтыя затраты ўваходзяць у себестоіму вырашчанага прадукцыі і наўпрост уплываюць на цану, а значыць, на яе канкурэнтаздольнасць.

Мы адказна ставімся да сваёй справы, таму цэна супрацоўнічам з Нацыянальнай акадэміяй навук, з інстытутам абароны раслін. На пастаяннай аснове праводзім ад 8 да 12 даследаванняў па прымяненні новых прэпаратараў, павышэнні іх біялагічнай актыўнасці ў канкрэтных умовах.

— **Калі звярнуцца да гісторыі, то да 1993 года сельскагаспадарчая авіяцыя апрацоўвала да 70 % пасяўных плошчаў на тэрыторыі ўсяго Саюза...**

манья таго ж эфекту ўносім на гектар усяго ад 5 да 10 літраў. Пры гэтым страты не перавышаюць 10 %. Такі метад больш эканамічны, што для гаспадарак вельмі важна, і больш эфектыўны. Асабліва калі параўноўваць з наземнай тэхнікай.

— **Вось тут, калі ласка, крыху падрабязней.**

га прызначэння ў Кіеве. Гэта адно з самых перадавых у сваёй галіне прадпрыемстваў, тэхніку там выпускаюць якасна, сертыфікаваную. Дарэчы, вельмі шкада, што ніводзін з трох айчынных авіярамонтных заводаў, з іх магутнай вытворчай базай і цудоўнымі спецыялістамі, да гэтага часу не асвоіў выпуск такіх «пташак».

Спажываючы іх прадукцыі маглі б стаць не толькі мы, але і падраздзяленні МНС, спартсмены, спецслужбы і гэтак далей.

Зусім нядаўна закупілі і два верталёты К-26. Плануем у новым сезоне заробіць сродкі і выкупіць у прадпрыемства-вытворцы — Вінніцкага авіяцыйна-рамонтнага завода — трэці.

Так што ў нас на «ўзбраенні» некалькі звышлёгкай самалётаў, інакш — дэльтапланаў, і пакуль два верталёты. Але збіраемся развівацца, і авіяцыйны парк будзе расці. Тым больш што пераабсталяваць яго пад нашы патрэбы нескладана. У дэльтаплане бак з «хіміяй» прышліфавана на пасажырскім месцы. У верталёце грузавая кабіна здымаецца і навішаецца абсталяванне — таксама бак, толькі больш умяшчальны, з распыляльнікам, установаўкаю помпы. Знешняя падвеска — шматварыянтная. Дзякуючы гэтай вінтакрылавай машыне К-26 — шматмэтавая.

Адным словам, мы ўстойліва занялі сваю нішу і збіраемся замацоўваць уласныя пазіцыі і далей.

— **Тут будзе дарэчы, відаць, хаця б кароткі разказ пра гісторыю стварэння вашага прадпрыемства.**

— Гісторыя арганізацыі пачыналася ў 2007 годзе, створана яна была рашэннем Брэсцкага аблвыканкама і Пружанскага райвыканкама. Улады падтрымалі нашу ініцыятыву таму, што ёсць патрэба ў такіх работах. Аграрны тэхналогі развіваюцца і патрабуюць выкарыстання самай сучаснай тэхнікі, у тым ліку авіяцыйнай. У сваю чаргу авіяцыйная тэхніка таксама на месцы не стаіць, і на змену «ветэранам», АН-2 і іншым «ветэранам», якіх мы за многія дзесяцігоддзі прывыклі

Сучасная сельскагаспадарчая тэхніка «спальвае» ў сярэднім 1,2 літра драгага зарас дэзельнага паліва на апрацоўку аднаго гектара. А дэльтаплан расходзіць 250 грамаў — практычна ў пяць разоў менш. І пакрывае ад 300 да 350 гектараў апрацоўвае 60 гектараў, і толькі «Джон Дзір» — да ста.

У авіяцыі значна большая аператыўнасць у рабоце і куды больш прадукцыйнасць працы, чым у наземных аграгатаў. Прычым апрацоўка палеткаў — не трамваяная праца, а праца, якая званая тэхналагічнай каліяна займае ад 10 да 15 % плошчаў. А такую культуру, як рапс, наогул апрацоўваць наземнай

сены перыяд і сродкаў абароны раслін на працягу ўсяго сезона. Не хочацца думаць, што пра авіяцыю проста забыліся, бо гэта будзе азнадачы. Зараз пакрысе ідзе аднаўленне гэтага рынку паслуг, у тым ліку ў Расіі і ва Украіне, дзе ёсць дзяржаўныя праграмы па аднаўленні сельскагаспадарчай авіяцыі. У нас дзяржаўныя структуры пакуль «прыглядваюцца», скажам так, і справа ў многім трымаецца на энтузіястах, сканцэнтравана ў прыватных руках. Хоць працуюць і некаторыя прафесійныя калектывы. Я ведаю, напрыклад, што захавалася і функцыянуе рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Гроднаавія», дырэктар якога Качалаў проста малайчына — ён захваціў тэхніку і людзей, не даў у 90-я гады разрабаваць прадпрыемства. Дзякуючы такім людзям і выжывае сельскагаспадарчая авіяцыя.

— **Крыху падрабязней, калі ласка, пра географію вашых работ, Алег Анатольевіч.**

— Фактычна мы можам працаваць па ўсёй Беларусі. Але зараз апрацоўваем перш за ўсё Брэсцкую вобласць і тую частку Вішняўскага раёна, якая займае ад 10 да 15 % плошчаў. А такую культуру, як рапс, наогул апрацоўваць наземнай

сены перыяд і сродкаў абароны раслін на працягу ўсяго сезона. Не хочацца думаць, што пра авіяцыю проста забыліся, бо гэта будзе азнадачы. Зараз пакрысе ідзе аднаўленне гэтага рынку паслуг, у тым ліку ў Расіі і ва Украіне, дзе ёсць дзяржаўныя праграмы па аднаўленні сельскагаспадарчай авіяцыі. У нас дзяржаўныя структуры пакуль «прыглядваюцца», скажам так, і справа ў многім трымаецца на энтузіястах, сканцэнтравана ў прыватных руках. Хоць працуюць і некаторыя прафесійныя калектывы. Я ведаю, напрыклад, што захавалася і функцыянуе рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Гроднаавія», дырэктар якога Качалаў проста малайчына — ён захваціў тэхніку і людзей, не даў у 90-я гады разрабаваць прадпрыемства. Дзякуючы такім людзям і выжывае сельскагаспадарчая авіяцыя.

Карэспандэнты «Звязды» гутараць з дырэктарам ААТ «Пружаны Авіяхімсэрвіс» Алегам КАНАНКОВым. Гэтае ўнікальнае прадпрыемства — маладое (сёлета яму споўніцца пяць гадоў), але надзвычай карыснае, і не толькі для аднаго Пружанскага раёна, але ж і для ўсёй Беларусі.

альбо ўсё ж паспрабаваць перакваліфікавацца ў грамадзянскага лётчыка. Мы ўлічвалі, што раёну не трэба будзе выдаткоўваць велізарныя сродкі на падрыхтоўку кадры лётчыкаў і тэхнікаў з нуля. Крыху перапрафілявалі ўжо падрыхтаваных людзей, і ўсё, яны — гатовыя прафесіяналы. Сёння гэта 22 чалавекі, але хутка закупім тэхніку, і будзе 28.

— **Зацікаўленыя гаспадаркі краіны могуць разлічваць, што вы здольны нараціць аб'ёмы сваёй дапамогі ім?**

— Пры своєчасовым паступленні заявак і пры правільным планаванні гэта цалкам магчыма, нават пры сённяшняй колькасці машын. Безумоўна, тут ёсць свае складанасці. Усе авіяцыйна-хімічныя работы на 50 % фінансуе дзяржава, з рэспубліканскага бюджэту. Гэта дазваляе зрабіць цэны на нашы паслугі для аграрыяў «пад'ёмнымі». На сённяшні дзень у сувязі з крызіснымі з'явамі фінансаванне пакуль не адкрыта, ідзе работа над бюджэтам. Калі «паўза» зацягнецца, гаспадаркі не змогуць вытрымаць дакладна ацэньваць сітуацыю і імгненна прымаць правільныя рашэнні.

— **А калі падчас унясення хімікатаў на полі з'яўляюцца людзі — гэта таксама няштатная сітуацыя?**

— Такага наогул не можа быць. Па той прычыне, што перад пачаткам авіяцыйна-хімічных работ прымаюцца ўсе захады, каб поўнацю выключыць з'яўленне людзей у зоне іх правядзення. Гаспадаркі апаўшэчваюць мясцовых жыхароў, у першую чаргу малавадоў. Акрамя таго, на краях поля выстаўляюцца сігнальныя з флажамі, якія сонцаць па парадкам. Усё гэта выключна пададанне пабочных асоб. Прынамсі, за маю практыку такога не было. Напужаныя матарам зярылі іншы раз выбягалі, але яны даволі імкліва перамяшчаюцца і таму адразу ж уцякаюць з «сектара абстрэлу».

— **Ці патрэбна вам людзям веданне тэхналогіі вырошчвання сельскагаспадарчых культур, Алег Анатольевіч?**

— Нашы лётчыкі ў гэтым сэнсе падрыхтаваны не горш за аграрно-матараў гаспадарак, а ў шэрагу выпадкаў, калі аграром не абнаўляе свой тэарэтычны «багаж», то і лепш. Тут столькі нюансаў на прымяненні, па тэмпературным рэжыме, па дозах унясення, што без грунтоўных ведаў, якія павінны пастаянна «шліфавацца», ніяк не пайдуць. А калі спецыялісту гаспадаркі 40 гадоў назад казалі ў Горацкай акадэміі ліць 40 літраў на гектар, і ён да гэтага часу «булькае» тых 40 літраў на гектар, то гэта...

— **Не ас!**

— **Не, не ас (смяецца).** І не аграром таксама. Праўда, такое су-

дзіям. Мы ў іх падчас той вучобы праходзілі тэорыю, ляталі, прымалі ўдзел у апрацоўках палёў.

Практычна ўвесь тэхнічны склад адвучыўся ў Маскве, на прадпрыемстве «Авіагітам». Гэта паграбаванне Мінтранса краіны — каб спецыяліст быў сертыфікаваны. Па-другое, гэта патрэбна для работы. Яна вельмі спецыфічная. Думаю, на мяне ніхто не пакрыўдзіцца, калі скажу, што з дзесяці нормальных лётчыкаў атрымаецца толькі адзін лётчык-хімік. Сюды не возьмеш таго, хто прывык толькі «шабля махаць»; шарах — і паляцець далей. Трэба вельмі

— **Ці існуе сезоннасць у вашай рабоце?**

— Безумоўна. З сакавіка па кастрычнік уключна мы актыўна працуем на палетках. Спачатку «кормім» расліны, потым абараняем іх ад хвароб і шкоднікаў. Прычым на «краскачку» часу няма. Тая ж падкормкі патрэбна ўнесці аператыўна — за два-тры тыдні.

Бліжэй да зімы пачынаецца сезон адпачынку. У міжсезонне займаемся таксама інтэнсіўнай вучобай (у тым ліку арганізацыя вучэбных палёў), падрыхтоўкай тэхнікі да наступнага года. Таму што любая адмова, любая паломка ў гарах перыяд выводзіць машыну са строю на тыдзень. У выніку мы губляем аб'ёмы і закахчыма. Таму са з'яўленнем «белых мух» разбіраем, правяраем, старанна рамантуем, фарбуем і кансервуем тэхніку.

І вельмі актыўна фарміруем «партфель заказаў» на вясну. Заклучаем з гаспадаркамі дагаворы і, грунтуючыся на іх, потым працуем.

Летаць былі заключаны дагаворы са 132 гаспадаркамі Беларусі на аб'ём у 16 тысяч гектараў. У Брэсцкай вобласці вясна наступала на два-тры тыдні раней, чым у Віцебскай. І пры грамадзкім планаванні мы, не пашыраючы штат, паспяваем апрацаваць пасевы рапусу на Брэстчыне, затым пераязджаем на Прыдзвінне і працуем там. Потым вяртаемся на асноўную базу, дзейнічаем такім чынам, каб дамагчыся даволі хутка і эфектыўна.

— **Штат у вас сапраўды не вельмі вялікі — восем лётчыкаў, восем тэхнікаў, аграхімік, эканамічная служба, юрыст... А справу робіце вялікую. Пра каго са сваіх таварышаў вы маглі б сказаць добрае слова?**

— Пра ўсіх. І пра інжынера авіяцыйнага атрада Аляксандра Васільевіча Пушкарэва — ён сапраўды «працаголік». Летам працоўны дзень пачынаецца ў чатыры гадзіны раніцы, заканчваецца ў 22 гадзіны, і інжынерная служба павінна такую інтэнсіўнасць працы забяспечыць. Вопыт у Аляксандра Васільевіча багаты, служыў намеснікам камандзіра авіябазы.

Такіх жа апантаных у дачыненні да працы Мікалай Аляксеевіч Балінін, авіяцыйны тэхнік. Ведаю яго з 1985 года — служылі разам у Афганістане, потым працягвалі службу ў Беларусі.

— **Улетэтная паласа атрада.**

Дырэктар ААТ «Пружаны Авіяхімсэрвіс» Алег КАНАНКОВ.

странеш не часта. Тэхналогія пам'янялася, зараз яны зусім іншыя, за гэтым трэба сачыць. Штогод да 400 розных прэпаратараў увозіцца ў Беларусь, і мы разам з нашымі дзелавымі партнёрамі-аграрнікамі актыўна вучымся эфектыўнаму іх прымяненню. Сёння ў сельскагаспадарчых прадпрыемствах краіны не хапае ад дзюкаў да трох тысяч наземных апырсквальнікаў, каб забяспечыць іх патрэбы ў поўным аб'ёме. Так што дапамога з неба — дарэчы.

З першых дзён разам з намі быў Андрэй Сяргеевіч Шчыглю. Праўда, ён зараз звольніўся, пераходзіць на працу бліжэй да Мінска.

З пілотаў магу назваць Андрэя Юр'евіча Севасцянянава — гэта вопытны лётчык, налятаў больш за восем тысяч гадзін на Мі-8, перападрыхтаваў больш сучасныя верталёты К-26. З'яўляецца маім намеснікам па бясцэнавым выхаванні авіяцыйнага атрада, мой першы намеснік. Былы камандзір эскадрылі верталётаў Мі-26, цудоўна лятае на дэльтапланах. Вельмі ўдумліва ставіцца да арганізацыі рабачага працэсу, да падрыхтоўкі рознага роду дакументаў, без чаго ніяк не пайдуць.

Разам займаемся прафесійнай вучобай маладых. Зараз да нас прыйшлі два маладыя пілоты, яны закончылі курсы пілотаў звышлёгкай авіяцыі пры дэпартаменце авіяцыі. Лятаюць якасна. Ужо адляталі прыкладна па 45 гадзін, і наперадзе новыя вучэбныя палёты, перш чым мы адправім іх на «хімію». Але ўжо зараз ясна, што гэта — нашы людзі. А ўвогуле кадравая праблема ў беларускай авіяцыі існуе. Калі тэхнічны спецыялістаў рыхтуе Мінскі авіяцыйны каледж, то пілотаў — толькі інстытут ва Ульянаўску.

Уключэнне Алег Кананкоў падкрэсліў: — За такой авіяцыяй — будучыня. Сёння аграрны дэльтапланаў у распусціцы, які бачыць, чатыры. Каб зразумець тую лагічную рамку, у якой можа развівацца маладая авіяцыя, скажам, што ў ЗША, па прыкладу, іх шэсць тысяч. Як у іншай краіне веласіпады.

Радуе, што ў Беларусі створана прававая база і няма ніякіх праблем з выкарыстаннем паветранай прасторы, падачнай заявак, атрыманнем пасведчанню пілотаў «малатажнай» авіяцыі і г.д. Дэпартамент авіяцыі, Мінтранс рэспублікі заўсёды ідуць на сустрэчу. Што з'яўляецца перадумовай паспяховага развіцця гэтага кірунку.

І не толькі ў выкарыстанні верталётаў і дэльтапланаў для патрэб сельскай гаспадаркі. Дылазюно іх прымянення можа быць самы шырокі. Той жа верталёт К-26 — машына ўніверсальная. Ён цудоўна падыходзіць для пал'вання, для турыстычных экскурсій, прагулак. Так што ў прынцыпе можна заключыць дагаворы на абслугоўванне з паляўнічымі гаспадаркамі, з дырэкцыяй нацыянальнага парку «Белавеская пушча», з турыстычнымі агенствамі і іншымі зацікаўленымі бакамі. У нашых К-26 ужо маецца такая шырокая практыка — з іх рабіўся падлік дзікіх жывёл, ліцэнзійны адрстэл. Калі самалёт павінен унесць са сваёй лёткай невяскоў хуткасцю, і для яго гэта складана, то для верталёта ніякіх складанасцяў няма, ён можа і завесіць на адным месцы, можа прыляціць, дзе трэба, ён надзвычай маневраны. Напрыклад, з яго дапамогай можна разведваць, дзе дзічына, і ў адным месцы высадзіць загончыкаў. Падскочыць і ў іншым месцы высадзіць паляўнічых. Усё атрымаецца аператыўна, і пры гэтым — зручна, надзейна...

Так што мы — аптымісты. Працуем многа і ахвотна. І запрашаем усіх зацікаўленых да супрацоўніцтва.

Гутарылі Уладзімір ХІЛЬКЕВІЧ і Алена ДАУЖАНОК. Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЙ.

УНП 290483765

Улетэтная паласа атрада.

Інжынер-інспектар па бяспецы палётаў Андрэй СЕВАСЦЯНЯН.

Авіятэхнік Іван СТЭЛЬМАШОНАК і інжынер Аляксандр ПУШКАРОУ.

3 КАЛЕКЦЫІ ЎЗНАГОРОД

2003 год — званне лаўрэата конкурсу «Лепшыя тавары Рэспублікі Беларусь» за масла слянянскае салодка-сметанковае несалёнае вышэйшага гатунку і масла шакаладнае.

2006 год — па выніках конкурсу-дэгустацыі «ГУСТ» лепшым прадуктам стала смятана, прадукт атрымаў права маркіроўкі лагатыпам «ГУСТ», найвышэйшым знакам якасці беларускіх тавараў.

2007 год — атрыманы «Дыплом пераможцы конкурсу ў галіне якасці прадукцыі» і прысуджана прэмія Брэсцкага аблвыканкама за ўказаную ўзнагароду.

2008 год — дыплом і Знак Пашаны «Лідар нацыянальнай эканомікі 2008» атрыманы на Міжнародным саміце «Лідары нацыянальнай эканомікі» у Маскве.

2008 год — Дыплом якасці і заплаты медаль былі прысуджаны за масла слянянскае салодкае і сыр «Расійскі» малады 50% тлустасці на дэгустацыйным конкурсе «Наша марка».

2011 год — па выніках удзелу ў рэспубліканскім грамадскім конкурсе «Лепшая прадукцыя 2011 года» ў Мінску дыпломы пераможцы былі прысуджаны такім відам прадукцыі:

- сыр Расійскі малады;
- сыр «Пружанскі»;
- сыр «Сметанковы»;
- масла сметанковае слянянскае;
- сыроватка малочная сухая падсырная.

САМЫ САЦЫЯЛЬНА АРЬЕНТАВАНЫ

У ходзе падрыхтоўкі матэрыялаў давялося камунікаваць з многімі працаўнікамі камбіната. І рабочыя, і спецыялісты не без гонару адзначалі, што калектыву дагавор іх прадпрыемства — адзін з самых сацыяльна арыентаваных у Пружанскім раёне.

І гэта сапраўды так. Да-статкова пазнаёміцца з пералікам выплат і дапамог, якія сённяшня працаўнікі гарантуюць прадстаўнікам ветэранскай арганізацыі прадпрыемства, каб пераканацца, з якой павагай тут ставяцца да былых работнікаў. Ветэранская арганізацыя камбіната налічвае зараз 84 чалавекі. Пенсіянеры перыядычна праводзіць свае сходкі, іх запрашаюць на святы, вядлікі мерапрыемствы камбіната. Калі набліжаецца юбілей некага з шановных пенсіянераў, савет ветэранаў звяртаецца з пісьмом да кіраўніцтва прадпрыемства. Юбіляру ў якасці падарунка выплачваюць пэўную суму, звычайна гэта ад 700 000 рублёў да 1 мільёна. Да прафесійнага свята пенсіянеры атрымліваюць 5 базавых велічынь, на аздараўленне раз на паўгода ім таксама налічваецца пэўная сума.

Вельмі значны сацыяльны пакет для працаўнікоў прадугледжаны калектывным дагаворам. Заахвочваецца нараджэнне дзяцей, у якасці падарунка нованароджанаму бацька альбо маці атрымлівае 40 базавых велічынь. Матэрыяльная дапамога на рэабілітацыю пасля працяглай хваробы складае 20 базавых. На юбілейную дату працаўніку (50, 55, 60 гадоў) налічваецца 30 базавых велічынь. Прадугледжаны прэміі ўсім членам калектыву на ўсе дзяржаўныя і агульна-рэспубліканскія святы. А на 8 Сакавіка дапамогу атрымліваюць не толькі цяперашнія працаўніцы, але і пенсіянеркі.

Асобны раздзел названая дакумента датычыць годных провадаў у апошні шлях. Гэта асабліва цэнныя людзі. На пахаванне былога работніка прадугледжана сума ў 40 базавых велічынь, столькі ж атрымлівае працаўнік у выпадку страты блізкага родзіча.

Наогул калектыву дагавор прадпрыемства займае каля сотні старонак, дзе вельмі падрабязна разгледжаны многія і многія бакі жыцця працоўнага калектыву.

Пэўную ўвагу надае прадпрыемства і пытанням аздараўлення працаўнікоў. Зараз Пружаны маюць свой добры басейн, аквапарк. Ахвотнікі плаваюць пасля работы запіваюцца ў прафкаме, камбінат набыла абанемента.

«ШЧОДРАЯ МАСЛЕНІЦА» — КРУГЛЫ ГОД АД ПРУЖАНСКАГА МАЛОЧНАГА КАМБІНАТА

ЗА РАДКОМ ГІСТОРЫІ

Пружанскі малочны камбінат — адно са старэйшых прадпрыемстваў у раёне. Ён утвораны ў 1939 годзе як падраздзяленне ўстанова пад назвай Раймаслапрам. Адразу пасля вызвалення Пружаншчыны ад фашыстаў у ліпені 1944 года на прадпрыемстве пачалі вытворчасць масла для патрэб Савецкай Арміі. У першыя пасляваенныя гады завод перапрацоўваў ад адной да двух тысяч тон малака за год. Выпускалі масла, сыр, казеін і марожанае. Работы вяліся тады толькі ўручную.

У 1951 годзе Раймаслапрам скасавалі, завод стаў самастойным прадпрыемствам. У 1954 годзе за свае сродкі ўзялі новы будынак завода. Пабудавалі заводскую кантору і вытворчы корпус, які складаўся з прыёмнага, апаратнага, масларобнага цэху, кацельнай і кампрэсарнай станцыі.

З 1965 па 1967 год вялася агульная рэканструкцыя завода. Пабудаваны сыраробны цэх магутнасцю 10 тон малака за змену.

Да пачатку 1973 года завод значна пашырыў асартымент прадукцыі. На прадпрыемстве пачалі выпускаць да 600 тон у год «Расійскага» сыру, да 1000 тон масла сметанковага, да 100 тон казеіну, а таксама цэльнамалочную прадукцыю: малако фляжнае і бутэлічнае, кефір, смятану, тварог.

У 1986 годзе завяршылася будаўніцтва ўчастка па вытворчасці сухога абястлушчанага малака. Першапачаткова магутнасць складала 1,4 тony прадукцыі ў змену. Цягам канца 80-х, на пачатку 90-х гадоў праводзілася замена абсталявання, удасканаліўся працэс вытворчасці.

Прадпрыемства пераўтворана ў ААТ «Пружанскі малочны камбінат» у 1998 годзе. Тады ж упершыню з'явілася гандлёвая марка «Шчодрая масленіца».

Будаўніцтва цэха цэльнамалочнай прадукцыі было завершана ў лістападзе 2003 года. Прадпрыемства стала штогод развіваць і нарошчваць асартымент прадукцыі і павялічваць аб'ёмы вытворчасці.

У 2004 годзе камбінат узначалі Уладзімір Мікалаевіч Мікіціч. Калі ў 2004 годзе рэалізавана цэльнамалочнай прадукцыі складала 2680 тон у пераарозліку на малако, то ў 2008 годзе аб'ём рэалізацыі дасягнуў 13420 тон.

Галоўны інжынер Аляксандр ЛОСЬ.

ААТ «ПРУЖАНСКІ МАЛОЧНЫ КАМБІНАТ» — адно з галоўных прадпрыемстваў раённага. А прадукцыю пад брэндам «Шчодрая масленіца» ведаюць далёка за межамі раёна і нават рэспублікі. Замежныя пакупнікі абавязкова звяртаюць увагу на геаграфію сыравіны, з якой робіцца прадукцыя. І тут ужо лепшага становішча нават жадаць не даводзіцца. Прадпрыемства размешчана ў экалагічна чыстай зоне, у 45 кіламетрах ад Белаўскай пушчы. А малако на камбінат штодня вязуць з каля-пушчанскіх гаспадарак.

За год акрытае акцыянернае таварыства вырабляе 6000 тон цвёрдых сыроў, 1400 тон сметанковага масла. Вядомыя на рынку і такія фірмовыя віды прадукцыі камбіната, які сухое абястлушчанае малако, сухая падсырная сыроватка.

Галоўны інжынер прадпрыемства Аляксандр ЛОСЬ ў сваім расказе пра камбінат асноўны ўпор зрабіў на мадэрнізацыі і пераснашчэнне вытворчасці як важнейшыя складнікі высокай якасці прадукцыі.

— Рэканструкцыя ўсяго вытворчага комплексу вялася некалькі гадоў, — расказаў Аляксандр Эд-

мундавіч. — Яна практычна завершана ў мінулым 2011 годзе. Асноўным этапам вельмі важнага працэсу мадэрнізацыі прадпрыемства стала рэканструкцыя сыраробнага цэха, якая вялася ў дзве чаргі. Першай чаргой на гэтым шляху стаў вытворчы корпус з новай тэхналагічнай лініяй. На другім этапе аснэлі камэру пасляваеннага сыроў адваедным найноўшым навінам і халадзільным абсталяваннем. Далей адбылася рэканструкцыя цэха сушкі. Раней сырная сыроватка згучалася з дапамогай вакуумных устаноў, гэта вельмі энэргяёмкая тэхналогія. А цяпер сыравіна праходзіць праз сістэму фільтраў: вадкаць адфільтроўваецца, сухая частка застаецца.

Вялікая работа па мадэрнізацыі дазволіла не толькі павялічыць аб'ёмы перапрацоўкі малака, але і карэнным чынам удасканаліць метады яго перапрацоўкі. Найноўшая тэхніка пашырыла магчымасці абсталявання, што дазволіла выпускаць сыры розных відаў. Вытворчая лінія зараз уключае апараты ад вялікіх еўрапейскіх вытворцаў. Цяпер мы выйшлі на зусім іншы ўзровень якасці, пашырылі асартымент прадукцыі — як па смакавым характарыстыках, так і па знешнім выглядзе. Нашы спецыялісты службы маркетынгу пастараліся не адстаць ад тэхнічных працэсаў, распрацавалі новыя крэатыўныя дызайн упакоўкі, якія прыцягваюць увагу патэнцыйнага спажыўцы.

— Рэканструкцыю і абнаўленне перажылі не толькі вытворчыя памяшканні прадпрыемства, але і іншыя аб'екты.

— Для паспяховай работы такой складанай сістэмы, як пера-

працоўка малака і вытворчасць малочнай прадукцыі важная і дакладная работа ўсіх дапаможных службаў. Як няцяжка здагадацца, для нашай вытворчасці патрэбна вада. І вада павінна быць чыстай. Таму і маем на тэрыторыі свой водазабор з уласнай станцыяй абезжалезвання. Вада паступае з дзвюх артызанскіх свідравін, праходзіць ачыстку і падаецца ў цэх альбо на дапаможныя ўчасткі. Мы маем сваю лабараторыю, якая пастаянна кантралюе якасць вады. У выніку на вытворчы цыкл паступае толькі чыстая вада, якую можна паўнацэнна хіба з крынічнай.

У 2010 годзе халадзільная кампрэсарная станцыя пераведзена на газ фрэон. Была амяячана станцыя, уведзена ў эксплуатацыю яшчэ ў 50-х гадах, не адпавядала патрабаванням бяспекі. Таму і была заменена на новую. Цяпер

Галоўны спецыяліст па збыцце і забяспечэнні Людміла ТУШІНА.

на чарзе рэканструкцыя ачыстных збудаванняў. Зараз мы карыстаемся сістэмай ачыткі, узведзенай 13 гадоў таму. І сёлета заплачана ўстаноўка сучаснага высокапрадукцыйнага абсталявання. Бо марка нашай фірмы ўключае ў сабе не толькі якасць і аб'ёмы прадукцыі, але і беражлівасць стаўленне да прыроды. Мы жывём і працуем на сваёй зямлі, якую па-кінем дзецім і ўнукам.

РЭКАНСТРУКЦЫЯ І МАДЭРНІЗАЦЫЯ

— За дзень работы калектыву прыкладна ў чатыры сотні чалавек колькі прадукцыі атрымліваецца на выхадзе?

— Цяпер, у зімовы перыяд, мы атрымліваем каля 180 тон малака за суткі. Прыкладна 150 тон сыравіны паступае ў сыраробны цэх і ператвараецца ў 15 тон сыроў. 30 тон накіроўваецца на сушку, там вырабляецца сухое малако, вяршы і масла. У невядлікіх колькасці, звычайна гэта 400-500 кілаграмаў на дзень, выпускаем тварог.

— Якім чынам праводзіцца збор малака ад насельніцтва?

— Усё малако, якое купляецца ў прыватным сектары, камбінат збірае сваімі сіламі. Да такога рашэння на прадпрыемстве прыйшлі некалькі гадоў таму, і практыка сябе апраўдвае. У раёне пабудавана і аснашчана пяць малакапрыёмных пунктаў. На іх усталяваны ёмістасці для ахаладжэння малака. На кожным таксама ёсць міні-лабараторыя для правядзення першасных аналізаў. Штат малаказборшчыкаў, вадцелі, тэхніка для транспарціроўкі малака — усё гэта стала клопатам прадпрыемства.

І ў канчатковым выніку, як мы ўпэўніліся, працуе на агульную якасць прадукцыі. Згадзіцеся, збіраць малако ў бітоны, як гэта паказана на фотаздымку 1945 года, што захавалася ў архіве прадпрыемства, пазаўчарашні дзень. Сёння на вясковых зборных пунктах мы маем абсталяванне, якое дазваляе нават у 30-градусную спёку хутка ахаладзіць малако, каб даставіць яго прыдатным да перапрацоўкі, а не збіць масла па дарозе. Прыстасаванне для мыцця ёмістасцяў служыць гарантыяй захавання санітарных патрабаванняў. Вясковыя прывязчыліся для такіх цывілізаваных умоў збору малака. Сельсаветы аказваюць пасильную дапамогу. Ну а прадпрыемства заўсёды забяспечвае своечасовую аплату за прадукцыю з прыватных гаспадарак.

— У нашай сённяшняй гутарцы не раз ўжываліся словы «рэканструкцыя і мадэрнізацыя». Вы маеце ўсе неабходныя сертыфікаты і сістэму кіравання якасцю?

— Без гэтага ў сучасных умовах проста не было б чаго рабіць на рынку, тым больш замежным, а мы амаль 65% прадукцыі пастаўляем на экспарт. Сучасныя сістэмы менеджменту ў адпаведнасці са стандартамі СТБ ІСО 1470, СТБ 18001, СТБ ІСО 14001 дазваляюць выпускаць якасную і канкурэнтаздольную прадукцыю, якая адпавядае патрабаванням міжнародных стандартаў і стандартаў развіцця краін свету, а таксама спрыяе эфектыўнаму кіраванню прадпрыемствам.

Наша цэнтральная вытворчая лабараторыя адпавядае крытэрыям Нацыянальнай сістэмы акрэдытацыі РБ і акрэдытавана на адпаведнасць патрабаванням

СТБ ІСО/МЭК 17025. Спецыялісту гэтага звесткі шмат пра што расказаць. А калі перакласці лічбы і абрэвіятуры на звычайную мову, то можна сказаць так: уваходныя кантролі якасці сыравіны, пастаянны кантроль на ўсіх этапах тэхналагічнага працэсу, поўны кантроль гатовай прадукцыі гарантуюць смачны і карысны для здароўя прадукт, які набывае пакупнік пад брэндам «Шчодрая масленіца».

каб не адстаць, не аказацца абойдзеным канкурэнтамі.

Алена Мікалаеўна заўважыла, што калектыву іх цэха — гэта найперш калектыву добрых працаўнікоў і аднадумцаў. У асноўным людзі працуюць тут шмат гадоў, цякаць кадры вельмі няясная. Сярод лепшых працаўнікоў начальнік цэха адзначыла:

- аператара цэнтральнай мыйкі Вацлава ГЕЦЭВІЧА,
- аператара лініі вытворчасці Таццяну ПАШКЕВІЧ,
- сырароба па пасляваенна сыроў Святану КОРСАК,
- аператара па пастэрызацыі малака Наталлю АЛЬШЭУСКІЮ,
- майстра-сырароба Алену КАБАСЬ.

АД «ПРУЖАНСКАГА» ДА «ГАЛАНДСКАГА»

ЦЯПЕР ВЫТВОРЧАСЦЬ СЫРОУ — асноўнай прадукцыі Пружанскага малочнага камбіната — ажыццяўляецца на сучасным узроўні. Сыраробны цэх перажыў рэканструкцыю і карэннае абнаўленне ў 2009 годзе. Зараз прадукцыя выпускаецца на паўаўтаматычнай лініі, дзе застаецца мінімум ручной працы.

Штаб сыраробнага цэха — гэта яго камп'ютарная, своеасаблівы пульт кіравання. За камп'ютарам сядзяць аператары лініі кіравання і задаюць параметры працэсам вытворчасці.

— Вось графік варкі сыроў на сённяшні дзень, — каментуе начальнік цэха Алена КАРСЮК. — Сёння ў вытворчасці «Галандскі»,

«Палескі», «Пружанскі». Кожны мае сваю рэцэптуру прыгатавання, і аператары забяспечваюць яго захаванне да самых дробных нюансаў.

Акрамя таго, тут можна пра-сачыць, так бы мовіць, гісторыю сыравіны будучага прадукту. Дзёна маніпуляцыі клявіятурай — і на моніторы графік заводу малака: колькі тон прывезлі за апошнія суткі, з якой гаспадаркі, якой тлустасці паступіла малако, якая гатунку, а таксама ў які цэх малако накіроўвана, якую стадню перапрацоўкі прайшло. Зыходзячы з парамет-

раў сыравіны, праводзіцца ўдакладненне тэхналогіі і рэцэптуры. Прайшло ўсяго два гады работы ў новых умовах, а ранейшыя часы работнікі цэха ўспамінаюць, нібы далёкую гісторыю. Найперш гэта была цяжкая, у многім ручная праца. Стары цэх, разлічаны на вытворчасць трох тон сыроў ў суткі, насамрэч выдаваў нашмат больш, і гэта ўскладняла работу. Зараз усё максімальна аўтаматызавана. Зусім іншымі сталі ўмовы працы. Суперсучасна выглядаюць вытворчыя ёмістасці і аграгаты. Гонарам цэха з'яўляюцца яго новыя камеры захоўвання. У памяшканнях, дзе сыр паспявае, падтрымліваецца зададзены тэмпературны рэжым, які ў камере захоўвання канчатковага прадукту. Адначасова тут можна захоўваць да 1300 тон сыроў.

Ідзе фасоўка сыроў.

Начальнік сыраробнага цэха Алена КАРСЮК.

Як расказала Алена Карсюк, у цэху пастаянна ідзе распрацоўка новых відаў прадукцыі. Толькі за апошнія два гады пружанскія сыраробы выдалі спажыўцу 15 гатункаў новых сыроў. Цяпер найбольш хадавыя гатункі — «Сметанковы», «Аляксандраўскі», «Губэрнатарскі», зусім новы, нядаўна выпушчаны назвалі «Беларускае золата». На стадыі распрацоўкі знаходзіцца два прынцыпова новыя сыры «Стары Амстэрдам» і «Швейцарскі дар». Першая проб-

ная партыя названых сыроў даспявае ў камерах захоўвання. Гэта элітныя сыры, яны спеюць не менш за 90 дзён і маюць выдатныя спажывецкія якасці. Названыя сыры нятанна, але кожны з іх з'яўляецца прадукцыяй для гурманаў, для тых

пакупнікоў, якія ведаюць толк у сыры і умеюць цаніць як смак, так і карысць прадукту для арганізма. Першая партыя новых сыроў трапіць на прылаўкі неўдзіе праз тыдзень-другі.

А тэхналогіі і іншыя спецыялісты цэха ўжо разважаюць над рэцэптамі новай прадукцыі, да распрацоўкі якіх прыступяць у самым хуткім часе. Бо спыняцца на дасягнутым не выпадае. Сучасны пакупнік патрабавальны, трэба ўвесь час трымаць руку на пульсе,

Аўтамат, які дазваляе за 15 хвілін сфармаваць паўтары тony сыру.

Кантроль за працэсам вытворчасці сыроў вядуць аператары Таццяна ПАШКЕВІЧ, Аляксей КАСЦЮК і апаратчыца Людміла ПАПКО.

СТАНОВІЦА НА КРЫЛО

Карэспандэнты «Звязды» сустрэліся з дырэктарам ААТ «Жураўлінае», дэпутатам абласнога Савета Міхаілам Міхайлавічам ГРЫШКЕВІЧАМ.

КАРОТКАЕ ЗНАЁМСТВА З ТАВАРЫСТВАМ

— 20 працэнтаў валавой сельскагаспадарчай прадукцыі раёна вырабляе наша гаспадарка, — расказвае Міхаіл Міхайлавіч. — Сёння гэта 660 працоўных. У нас 12,5 тысяч галоў буйной рагатай жывёлы, з іх 4670 — дойны статак. Астатня — цялушкі, бо асноўны кірунак гаспадаркі — вытворчасць малака.

Яшчэ адзін кірунак — вытворчасць мяса. Наша мясная галіна прадстаўлена свінакомплексам, на якім утрымліваецца 20 тысяч галоў свіней. Плюс дадаткова да яго ўведзены рэпрадуктар на 35 тысяч галоў. Засталося падключыць газ і завесці свіней з ААТ «Палессеаграінвест» Петрыкаўскага раёна.

Маём сад на прамысловым аснове — 172 гектары з кропельным арашэннем. І камбікормавы цэх, а па сутнасці — завод, які дапамагае забяспечваць гаспадарку кармамі.

Рэалізацыяй нашай прадукцыі займаюцца пяць уласных магазінаў. У гандлёвую сетку гаспадаркі ўваходзяць таксама два рэстараны, кавярня. І гэта яшчэ не ўся наша гаспадарка і сацыяльная інфраструктура, якая развілася ў многім дзякуючы Герою Беларусі Пятру Пятровічу Пракаповічу — яго дальнабачнасці і, калі хочаце, яго адчуванню адказнасці перад малой радзімай. Укладзены капітальныя сродкі, і жыццё рэгіёна кардынальна змянілася, стала зусім іншым.

ПАДХОД — КОМПЛЕКСНЫ

— Калі пяць гадоў таму я прышоў у гаспадарку, — дзеліцца Міхаіл Грышкевіч, — былі, прабачце, адны руіны. Нават дырэктару, што называецца, за каўнер калапа. А зараз «Жураўлінае» — буйное шматпрофільнае акцыянернае таварыства, якое займае прыкладна трыццаць гадоў жыцця рэгіёна. Пабудаваны новы комплекс «Казлы», рэканструаваны комплекс у вёсцы Мокрае, узведзены яшчэ адзін комплекс — па вырошчванні нецеляў на 2 тысячы галоў у Ляжэйцы. Там жа рэканструавана будаўніцтва яшчэ аднаго комплексу на 1100 галоў дойнага статаку.

Пабудаваны комплекс у Сухопалі на 960 галоў дойнага статаку, у Хвалаве на 1100 нецеляў у год. Зараз вядзецца рэканструкцыя малочна-таварнага комплексу на цэнтральнай сядзібе гаспадаркі — у вёсцы Клепачы.

Прыводзім у парадак машынны двор. Зараз ён — з ацяпленнем, з мадэрнізаваным станочным паркам, з нармальнымі умовамі для рамонтна-тэхнічнай і змоваў перыяд.

Якой бы моцнай ні была матэрыяльная база, займаецца абнаўленнем тэхнікі. А машына-трактарны парк прадстаўлены ва ўсёй разнастайнасці. Камбайн «Джон Дзір» і пагрусчык «Джон Дзір», новыя «Кіраўцы» і новыя МТЗ, і побач тая ж «Джон Дзір» — энеграна-счынальнікі трактары. Тры кормаўборачныя камбайны — дваццаць адзінак. Нядаўна набылі трактар 3022, каб да пасяўнай падсыці максімальна «ўзброеным». Кожная пасяўная, як і уборачная кампанія, мае свае асаблівасці, і павінны быць магчымасці для «маневру» сельскагаспа-

Загледжана вытворчай лабараторыі кантролю якасці сыравіны і гатовай прадукцыі Людміла ЯФІМАВА.

Начальнік камбікормовага завода Вячаслаў БАРАН.

дарчай тэхнікі. Тым больш, ва ўмовах росту цен, у тым ліку на паліва і энэрганасбіты, на насенне і праграўлівальнікі. Усё гэта абавязкова будзе ўплываць і на нашу эканоміку. Хаця па выніках 2011 года гаспадарка атрымала 100 мільярдаў адных рублёў. Чакаем, што пасля ўсіх падлікаў прыбыткі складзе каля 17-18 мільярдаў рублёў. Па рэнтабельнасці павінны выйсці на 18-21 працэнт. А рэнтабельнасць малака, як мяркуюцца, складзе каля 40 працэнтаў, свінны — каля 9 працэнтаў.

ЗЯМЛЯ ПАВІННА ПРАЦАВАЦЬ

— Безумоўна, затраты вялікія, — працягвае расказ Міхаіл Міхайлавіч. — Блжыковая сыравіна дарагая, але даводзіцца закупляць зерне, бо сваіх аб'ёмаў яго вытворчасці не хапае. Тым больш што зараз павялічваецца пагалоўе жывёлы. Летас давалі больш чым 800 галоў дойнага статаку.

Ужо казаў, што ў нас свой сад, таму ўводзім уласнае фруктасховішча на 3000 тон. Шырока вядомы факт: вырошчываць фрукты мы ўсе ўмеём, а вось захоўваць, які правіла, няма дзе. У гэтым праблема. Так што асабліва клопат — захаваць ураджай яблыку і ў нармальным таварным выглядзе аддаць спажыватцу. І ёсць цудоўная гатункі, якія могуць паляжаць і паступіць у гандаль пазней, калі поспыт на іх і, адпаведна, цану будзе вышэйшымі. Тым больш што не ўсе вытворцы і нават аптвы пакупнікі маюць сучас-

ПРАДСТАЎЛЯЕМ СУРАЗМОЎЦУ

— Калі паслухаеш ваш расказ пра новае будаўніцтва, Міхаіл Міхайлавіч, то пачынаеш думаць, што вы па адукацыі будаўнік. Паслухаеш пра сою і кукурузу — не, аграром... Раскажыце, калі ласка, пра сябе.

— Родом з Пружанскага раёна, з вёскі Баравікі. Там зараз жывуць бацькі. Маці, Юлія Мікалаеўна, працягла час працавала ў нашай гаспадарцы ветэрынарным урачом. Бацька, Міхаіл Іванавіч — у суседняй, у будаўнічай брыгадзе. Зараз яны пенсіянеры.

Шчыра кажучы, не збіраўся ісці ў сельскую гаспадарку. Хацеў стаць ваенным, як старэйшы брат. (Ён зараз палкоўнік у адстаўцы.) Але пасля развалу Саюза перагледзеў свае жыццёвыя планы і выбраў професію інжынера. Па той прастай прычыне, што вельмі любіў тэхніку, — пакатацца на трактары для мяне было вялікай радасцю. Заключыў БАТУ па спецыяльнасці «Эксплуатацыя машына-трак-

Летас мы не змаглі атрымаць заплаванаваную ўраджайнасць — у асноўным з-за знешніх прычын. Але не хачу ўсё спісваць на надвор'е: у абароне раслін. Зараз аграрніцкая служба аналізуе леташнюю сітуацыю. Мы прымаем меры, каб яна не паўтарылася. Не паспявалі апрацоўваць па тэрмінах — значыць, купілі дадаткова тры новыя самаходныя апырскальнікі. Вясюн не ўкладваемся, і патрэбна авіяцыя, бо веснавы дзень год корміць, — набылі для гэтых мэт верталёт. Мы з'яўляемся адным з заснавальнікаў ААТ «Пружанскія Авіялініі».

Ветурач Васіль АБЛАВУШКА і адна з перадавых аператараў Волга ШМАТ.

Аператар кармацэха Андрэй МІСЮЛЯ.

СТРАТЭГІЧНЫХ КІРУНКАЎ — НЕКАЛКІ

Так, значны сегмент вытворчасці, які дае таварыства сур'езную вырочку, — мяса. Але неаблага вырочку — каля 4-х мільярдаў прыбытку — каля 4-х мільярдаў прыбытку, за які сочыць лабараторыя, які будзе гандляваць у крадэйт (але без працэнтаў!) халадільнікам, тэлевізарам і гэтак далей.

У Клепачах нам паказалі вуліцу Маладзёжную, дзе моладзь атрымлае новыя дамы. Дык вось, вяселля ветру, гарачыні... Нас пастанавілі кансультаваць дасведчаныя супрацоўнікі Пружанскай даследнай станцыі, рэгулярна бываюць у нас. Насадвадоў ездзіць па вопыт у Польшчу. Я таксама быў у Польшчы, глядзеў сады за Варшавай. Наведваў Варшавскі інстытут плававодства. Садам патрэбна займацца пастаянна. Калі ставіцца да гэтага спусцішы рукавы, то не варта было і брацца.

Для кіраўніка не можа быць дарадчына кірунку ў дзейнасці гаспадаркі, лічыць Міхаіл Грышкевіч. Тым больш што ўвесь вытворчы ланцук, усе вытворчы падраздзяленні ўзаемазвязаны між сабой. Выкінеш адно звяно — парвецца увесь ланцук.

Дырэктар Міхаіл ГРЫШКЕВІЧ.

тарнага парку» з дыпломам інжынера-механіка. На працу вярнуўся ў свой раён, у ААТ «Шані-Ар-рапрадукт», да Васіля Іванавіча Саркі, у якога вы былі ўчора. Восем гадоў адрацаваў галоўным інжынерам. Прыязваўся адтуль у армію, вярнуўся пасля службы таксама ў Шані. Лічу Васіля Іванавіча сваім настаўнікам. У яго багаты жыццёвы вопыт, уласныя падыходы да вырашэння вытворчых задач — вельмі ўважаныя, мудрыя. У першыя гады самастойнай работы кіраўніком гаспадаркі я даволі часта тэлефанавану яму, раіўся.

Атрымаў другую вышэйшую адукацыю ў Брэсцкім дзяржаўным універсітэце, па спецыяльнасці «Менеджар-эканаміст». І стаў дырэктарам суседняй гаспадаркі «Вялікасельскае Агра». Праз два з паловай гады быў запрошаны сюды і ўзначаліў ААТ «Жураўлінае». Закончыў з адзнакай Акадэмію кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь.

Жанаты. Жонка — настаўніца. Маём траіх дзяцей. Жывём у вёсцы, у горад пераязджаць не збіраемся, тут ёсць усё тое, што і ў горадзе: і плавальны басейн, і школы з разнастайнымі гурткамі для дзяцей, і стадыёны, і рэстаран, і аддзяленне «Беларусбанка»... Працуй і радуйся.

— Нашы спецыялісты — вельмі адукаваныя людзі, яны часта ўдзельнічаюць у замежных семінарах, шукаюць перадавы вопыт у інтэрнэце, з ім цікава і карысна размаўляць. Напрыклад, Артур Апановіч — заагачнік свінакомплексу; Аляксей Самасюк — загадчык майстарні; савадоў Ірына Чараленка і Волга Ярома... Усё гэта — фанаты сваёй справы, і пералік іх прызвішчаў можна працягваць. Асноўныя кірункі куды ідуем, і я, і мае намеснікі: Васіль Малажэйца, Тамара Сакалоўская, Зінаіда Усік і Валерыя Каўшліцкая. У нас граматыя галоўны спецыяліст: Людміла Панасевіч — галоўны заагачнік, Тамара Асірка — галоўны ветэрынарны ўрач, Мікалай Лапука — начальнік свінагадоўчага комплексу, Мікалай Галавач — галоўны інжынер гаспадаркі, а таксама многія іншыя. Складана ўсё назваць, у штаце прыкладна ўсё спецыялісты, і людзі працуюць у асноўным старанна, творча. (Тым больш складана назваць імёны ўсіх перадавых працоўнікаў, якія працуюць сумленна, з высокай эфектыўнасцю. Дзякуючы чаму, напрыклад, гаспадарка займае другое месца ў вобласці і дзясятая ў рэспубліцы

— Пакуць патрэбна з дапамогай банкаўскіх крэдытаў давесці да лагічнага завяршэння нашы комплексны і сховішча. Працуем мы за кошт уласных сродкаў і тых крэдытаў, якія бяром на агульнай падставе ў камерцыйных банках. Як і на цыркулярнай падставе патрэбна каля 8 мільярдаў, і каля 15 мільярдаў — на паліва. Калі на палі вясной выйдзе адначасова 80 трактароў, то штодзённая запраўка складзе каля 10 тон... — Раскажыце падрабязней пра трэці кірунак — яблык.

— Сад патрабуе велізарнай увагі, спецыяльных ведаў і капітальных укладанняў. Як сказаў адзін разумны чалавек, бедны не можа займацца садамі. Адных апрацовак у сезон патрэбна праводзіць 15-20. І днём сад апрацоўваць не будзеш, патрэбна працаваць уначы, калі

Механізатар Уладзімір НАЗАРУК.

на прывагах і расходзе кармоў. Тут ніякіх газет не хопіць.) Стаўку робім на маладыя кадры. У апошні час запрасалі да сябе вялікую колькасць моладзі. Летас толькі малады спецыялісты прынялі на работу 15 чалавек. Гэта выпускнікі БАТУ, а таксама навуцальныя установы ў Гродна, Пінска, Ляхавічэ, Ваўкавыска, Пружану. Калі прымаем, я пытаюся ў іх: «Вы прышлі працаваць ці толькі на адпрацоўку?» Першым адрозніем адраем адказныя ўчасткі, каб чалавек мог прывесці сябе. Ажыліліся ключы ад новага дома, абжываюцца і працуюць. І робім ім сацыяльныя заказы: у новым доме на Маладзёжнай вуліцы павінна быць дзіцячая калёска, а лепш дзве. І ў нашым дзіцячым

басейне і прыклад сям'і Сухароўкі. Тры старэйшыя сыны, родныя браты, працуюць механізатарамі ў акцыянерным таварыстве, яшчэ адзін — будаўніком. Жывуць практычна ўсе ў новых дамах на адной вуліцы, таму, наўвек, можна назваць яе вуліцай Сухароўкі. Летас пачало вызначэнне ўласнай будучыняй маладога пакалення сям'і. Старэйшы сын аднаго з братоў скончыў школу і не захацеў нікуды ехаць, паступіў заочна ў тэхнікум, працуе дома. Не падаўся ні на якія ўгаворы. Усё правільна: ад добра добра не шукаюць.

КАДРЫ

— Што стаіць за гордым словам «спецыяліст», Міхаіл Міхайлавіч?

Начальнік участка Міхаіл ДАВІДЧЫК побач з машынамі для аўтаматызаванага прыгатавання і падчы вады кармоў.

— Выдзелілі на гэты аб'ект па дзесяць мільярдаў рублёў. Пазней гаспадаркам гэтыя грошы вярнулі, але трэнеры для нашай каманды засталіся бясплатна. Дарчы, два гады запар яна выходзіць пераможцай рэспубліканскіх спаборніцтваў. Акрамя працы, для хлопцаў гэта яшчэ і здароўе.

Нашы дзеці маюць магчымасць наведваць заняткі ў вясковай музычнай школе, дзе іх вучаць іграць на розных інструментах. Гэта не толькі «дэмакратычны» бяня і акардэон, але і фартэпіяно. Ёсць цудоўныя танцавальныя калектывы. Непадобна — вясковая бібліятэка, амбулаторыя, дзе прымае і стоматалаг.

Дзіцячы садок — адзін з лепшых у вобласці. На тэрыторыі гаспадаркі тры школы. Цудоўная школа ў Клепачах, месца таму пры ёй адзінаццаці фізкультурна-аздараўленчы комплекс з спартыўнай залай і плавальным басейнам. Комплекс пабудаваны на сродкі гаспадаркі, і наведваць яго вечарамі маюць магчымасць мясцовыя жыхары. Асабліва шмат наведвальнікаў у выхадныя дні. Дакладна такую ж прыбудову зараз узводзяць пры школе ў вёсцы Сухопаль.

Не дзіва, што моладзь з завальненнем застаецца жыць і працаваць у «Жураўліным». Магу праціраваць гэта на прыкладзе двух сем'яў. Па размеркаванні прыехаў у раён разам з жонкай настаўнік Сяргей Мікалаевіч Асіпчук. Адзін час працаваў заўвучам сярэдняй школы ў вёсцы Мокрае. Цяпер значна лавее вось гэтую прыгожую сярэдняю школу, дзе мы з вамі знаходзімся — на цэнтральнай сядзібе гаспадаркі, у Клепачах. Жонка таксама настаўніца, у іх двое дзяцей. Гаспадарка выдзеліла ім жылы дом. У маладых спецыялістаў ёсць, бадай, усё неабходнае для нармальнай працы і жыцця.

На мехдвары галоўны інжынер Мікалай ГАЛАВАЧ і інжынер па ахове працы Міхаіл ГАНЧАР.

Паказальны і прыклад сям'і Сухароўкі. Тры старэйшыя сыны, родныя браты, працуюць механізатарамі ў акцыянерным таварыстве, яшчэ адзін — будаўніком. Жывуць практычна ўсе ў новых дамах на адной вуліцы, таму, наўвек, можна назваць яе вуліцай Сухароўкі. Летас пачало вызначэнне ўласнай будучыняй маладога пакалення сям'і. Старэйшы сын аднаго з братоў скончыў школу і не захацеў нікуды ехаць, паступіў заочна ў тэхнікум, працуе дома. Не падаўся ні на якія ўгаворы. Усё правільна: ад добра добра не шукаюць.

Дзіцячая хакейна дружина «Жураўлінага» выступае паспяхова.

Матэрыял падрыхтаваў Уладзімір ХІЛЬКЕВІЧ, Алена ДАЎЖАНОК і Марыя ЖЫЛІНСКАЯ (фота).

УНП 200026087

Намеснік дырэктара па ідэалогіі Зінаіда УСІК.

Участковыя міліцыянер Мікалай ЗАЯНЧОЎСКІ актыўна супрацоўнічае з «Жураўліным».

Адна з новых вуліц.

Школа і цудоўны школьны басейн.

Экслібрыс «Звядзі»

СОННАЕ ЦАРСТВА

Аксана Данільчык.
«Сон, які немагчыма забараніць».
Вершы. «Кнігазбор», 2011.

«Гэта я, назіральнік старонні за сваім уласным жыццём», — сцвярджае Аксана Данільчык, прадстаўніца так званых страчанага пакалення. Пакалення, якое ў момант свайго стаўлення застала змену сацыяльна-палітычнага ладу. «Светапогляд не ёсць нязменная адзінка. У гэтым можна не сумнявацца», — піша Аксана Данільчык. А большасць яе равіснікаў, хто таксама мог бы пісаць, у літаратуру не прыйшлі. Эрэты, і сама паэтка здарджвала творчасці з навукай: яна абараніла дысертацыю пра італьянскую і беларускую ваенную прозу.

«Я — легіянер на службе замежнай дзяржавы», — прызнаецца ў вершы аўтарка — і адразу выбудоваецца масток да яе перакладчыкай дзейнасці, да яе Італіі. І ў кнізе знаходзіць прытулак своеасабліва анталогія італьянскага літаратуры — ад XVIII ст. да XX ст., якая завяршаецца тэкстам Дж. Катэлі «У бок Чарнобыля». І міжволі заўважаеш, як пераплятаюцца уласная творчасць паэты і яе перастварэнні з італьянскай мовы: у верхх шмат наваколля, прыроды, але рэчаіснасць выглядае постапакаліптычнай. І гераіня то трапляе ў камп'ютарны свет без людзей або ў сюррэалістычны лес, то бачыць напярэбураны свет, які можна толкі запамінаць перад тым, як страціць...

Яна прамаўляе ад імя свайго пакалення, якое разрываецца паміж двума супрацьлеглымі станамі: адсутнасцю і прысутнасцю. Лычыная гераіня хоча быць незалежнай, прызначаючы ўласную бездапаможнасць: «Пакінем слабым іх слабасць»; адмаўляючыся ад гуплі ў жыцці: «Звар'яцець — гэта значыць абараніцца»; таму што жыць — балюча: «Мае вершы праходзяць праз час непараненым. У адрозненне ад мяне», таму што на цябе папросту не звяртаюць увагі: «Ты і я — абароны няздзейсненай нацыі, якая лічыць, што не мае ў нас патрэбы». І паэт разумее, што ён проста чалавек, а не валадар думак, які гэта было ў ранейшай часы:

«Быць мастаком —
Не значыць ратавацца,
Быць мастаком —
Не значыць ратаваць.

Але не быць гэтак пакаленне ўжо таксама не можа: яны былі першымі, хто разгубіўся ва ўмовах суверэннай Беларусі, і першымі, хто ацаніў бонусы постсавецкага часу. Прайшлі гады, колішняя разгубленасць нівеліравалася, а генерацыя цыперашніх 40-гадовых, гатовая дзяліцца сведацтваваннем і досведам, вяртаецца ў літаратуру і грамадскую супольнасць, каб не разрываць ланцужок, каб бачыць і ствараць перспектыву, каб жыць: «Жыццё маё, якія тямніцы хаваюцца яшчэ ў тваіх далонях?»

ПРАЗ ЧАС

Лада Алейнік. «Пясочны гадзіннік».
Літаратурна-крытычныя артыкулы. «Літаратура і мастацтва», 2010.

У кнізе нарысаў і літаратурна-крытычных артыкулаў Ладзі Алейнік працягвае наскрозь XX стагоддзе беларускую літаратуру. Шырокі тэматычны абсяг і нязмушаны стыль зборніка абумоўлены прафесійнай кваліфікацыяй аўтара: Лада Віктараўна Алейнік — крытык, літаратуразнаўца і выкладчык. Гэтыя тры яе іпастасі павялічваюць гісторыю літаратуры і яе першачыну ў адно цэлае, аформленае такім чынам, каб ніхто не спяў на апошняй парце.

Гісторыя пра трох таварышаў А. Пальчэўскага, Я. Скрыгана і С. Грахоўскага, чые лёсы былі пераплаваны ў страшныя 1930-я гг., пачынаецца гэтай кніга. Яны засвоілі па дзясятку рабочых спецыяльнасцяў — і выжылі, і працягвалі пісаць. А зазіраеш у іх будзённасць — і разумееш, у якіх умовах гартваліся іх таленты і характары: жонка аднаго адмовілася ад рэпрэсаванага мужа і пераіснавала сына на прозвішча іншага мужчыны; жонка другога — згубілася з дзіцем у Германіі ў ваенныя часы і адшукалася праз дзесяцігоддзі, эрэты, без магчымасці калі-небудзь пабачыцца; трэці, на ўспамінах сучаснікаў, — усабленне прызначасці і дабырні, не мог забяць тых, хто выпраўляў яго, невінаватага, па этапах.

Побач з апавяданні пра пісьменнікаў, якія адышлі «ў лепшы бесканвойны свет», аналізуюцца творы іншых класікаў (В. Быкава, Я. Брыля), а таксама змяшчаюцца творчыя партрэты буйных беларускіх літаратуразнаўцаў (І. Навуменкі, Д. Бугаёва, А. Лойкі, М. Мушынскага). Беларуска дзіцячая літаратура, беларускія дэтэктывы і беларуская фантастыка таксама робяцца аб'ектам увагі Ладзі Алейнік.

Калі ў тэкстах пра «кананізаваных» прадстаўнікоў літаратуры працаваў аўтар кнігі выўлеяе належны п'етэт, то творчасць густою абраных сучаснікаў (А. Федарэнка, А. Казлова, У. Сцяпана, І. Багдановіч, В. Русіскі, А. Спрычанка) робіцца своеасаблівым крытычным палігонам: Лада Алейнік гаворыць пра сучасныя творы, якія, бясспрэчна, дапоўняць корпус класічнай літаратуры, пра тэксты, якія сталі ілюстрацыяй да модных ідэй, жанраў і эстэтычных пільняў у беларускім літаратурным працэсе. Яна любіць быць вострай і катэгарычнай; яна патрапляе смела «пераходзіць на асобу», калі гэта неабходна для разумення творчасці аўтара; яна адкрыта выўлеяе свае матываваныя прыхільнасці і аргументаваныя антыпатэі, што нячасна бывае ў раханым крытычна-літаратурназначным асяродку.

Кніга «Пясочны гадзіннік» — гэта беларуская літаратура XX стагоддзя вачыма крытыка Ладзі Алейнік; гэта пералічэнне лёсаў і твораў, людзей у бронзе і жывых людзей, традыцыі і суб'ектыўнасці.

Сёння

Месяц
Маладзік 23 студзеня.
Месяц у сузор'і Рыбы.

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	9.07	17.38	8.31
Віцебск	9.02	17.22	8.20
Магілёў	8.57	17.28	8.31
Гомель	8.47	17.31	8.44
Гродна	9.21	17.54	8.33
Брэст	9.16	18.01	8.45

Імяніны
Пр. Елізара, Пятра, Якава.
К. Ванды, Паўліны, Палікарпа, Цімафея, Ціта.

Надвор'е на заўтра

Геамагнітны ўзрушэнні

Віцебск 78мм р.с.с. -16...-14° -15...-13°	Мінск 78мм р.с.с. -16...-14° -15...-13°	Магілёў 78мм р.с.с. -16...-14° -15...-13°
Гродна 74мм р.с.с. -12...-11° -11...-9°	Брэст 73мм р.с.с. -12...-11° -10...-8°	Гомель 77мм р.с.с. -15...-13° -15...-13°

Аб'ясненні:

- німа прыкметных геамагнітных узрушэнняў
- невялікія геамагнітныя узрушэнні
- слабая геамагнітная бура

У суседзяў

Варшава -8...-7°	Мінь -14...-12°	Рыга -18...-8°
Вільнюс -12...-11°	Масква -15...-13°	С.Пецярбург -14...-12°

Ну і ну!

Застрэлілі... Мядзведзя-«чырванакніжніка»

Выпадак для нашай краіны дастаткова рэдкі, улічваючы, што гэты звер унесены ў Чырвоную кнігу Рэспублікі Беларусь і яго папуляцыя не надта вялікая.

Тушу бургая мядзведзя знайшоў паляўніцтвазнаўца адной з паляўнічых гаспадарак, пра што паведамаў работнікам Аршанскай міжрайінспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету. Дзяржінспектары ва ўказаным месцы сапраўды ўбачылі мядзведзіцу са слядамі агнястрэльнага ранення ў вобласць галавы. Разам з прадстаўніцамі праваахоўных органаў адшукалі ўлікі: патрон, зараджаны куляй 12 калібру, а таксама сляды паляўнічых сабак. Гэтыя сляды прывялі да іншмаркі, кіроўцу якой затрымалі і даставілі ў аддзяленне міліцыі гарпасёлка Багушэўска для праверкі. Туша мядзведзіцы вагой больш за цэнтнер была перададзена карыстальніку паляўнічых угоддзяў. Зараз вырашаецца пытанне адносна расчарвання крмінальнай справы. Шкода, нанесеная прыродзе, ацэнена ў асабліва буйным памеры — на суму амаль у 10 мільяёнаў рублёў.

— Гэта першы такі выпадак на нашай падведманаснай тэрыторыі, прынамсі, за апошнія прыкладна 15 гадоў, — расказаў журналісту «Звядзі» начальнік Аршанскай міжрайінспекцыі Сяргей Мароз. — Так, сапраўды, апошнім часам паляўнічыя пацвярджаюць, што колькасць мядзведзяў на тэрыторыі (у прыватнасці, Аршанскага, Дубровенскага і Талачынскага раёнаў) павялічылася. Бачыць іх сляды, часам — і саміх звероў. І яны ад нас рассяляюцца ў прылеглыя раёны Смаленскай вобласці. Асабліваці гэтага працэсу ў тым, што мядзведзі не могуць існаваць побач бліжэй чым за 50 кіламетраў адзін ад аднаго. Дарчыні, у Расіі палівае на гэтага звера дазволена. Тым не менш, відэаочна, інстынкты «штурхаюць» іх у суседнюю краіну.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Што яна там рабіла?

У Полацку жанчына а шостаі гадзіне вечара патэлефанавала па нумары «101» і паведаміла, што ў раёце Заходняя Дзвіна тоне чалавек. Ужо праз тры хвіліны выратавальнікі былі на месцы — у раёне вуліцы Ніжнепакроўскай. За піль метраў ад берага пры дапамозе спецыяльных прыстававанняў яны дасталі з вады жанчыну. Што яна рабіла на тонкім лёдзе — растлумачыць не магла, бо была невярзасой.

Аляксандр ПУКШАНСКІ, Сяргей РАСОЛЬКА.

Металалом у цане

Жыхар г. Бяроза, не з'яўляючыся прадпрыемальнікам, скупляў ад насельніцтва металалом, а затым прадаваў яго па большай цане. Скупіў чык зды 47 тон лому і атрымаў даход у суме больш за 66 млн рублёў. І хоць грамадзянін выплаціў нанесены дзяржаве ўрон у суме 43 млн 754 тысячы рублёў, але крмінальную справу ўсё ж завялі.

Кантрабандыстаў з Івананскага раёна аштрафуюць. Цыгареты канфіскаваны. А што будзе з канём?

Сымон СВИТУНОВІЧ.

Тытунь застанеца нам

Непадалёку ад беларуска-украінскай мяжы нашы пагранічнікі прыкмецілі дзве невядомыя з павозкай. Аднаго удалося затрымаць, а другі паспеў вывесці каня з аглобляў, усочыў на яго і ўцік. Пазней яго затрымалі ў бліжэйшым пасёлку. У павозцы было 730 тысяч штук цыгарэт коштам 100 млн рублёў. Затрыманы ад грузу адмовіліся і спаспаліся на незнаёмых, якія папрасілі падвезці цыгареты да мяжы.

Кантрабандыстаў з Івананскага раёна аштрафуюць. Цыгареты канфіскаваны. А што будзе з канём?

Сымон СВИТУНОВІЧ.

Ведай нашых!

Учора сталі вядомыя пераможцы Рэспубліканскага конкурсу на лепшае асвятленне дзейнасці Беларускага прафесійнага саюза работнікаў адукацыі і навукі ў сродках масавай інфармацыі. Прыёмам, што сярод іх аказаўся і журналіст нашай газеты: дыпломам пераможцы быў адзначаны лепшы цыкл публікацый на тэматыку «Дзейнасць галіномага прафсаюза ў кантэксце фарміравання і рэалізацыі сацыяльна-эканамічнай палітыкі Рэспублікі Беларусь» рэдактара аддзела адукацыі «Звядзі» Надзеі Нікалаевай.

— Трэба аддаць належнае — на рэспубліканскі конкурс было прадстаўлена шмат публікацый, — адзначаў намеснік старшын ЦК Беларускага прафесійнага саюза работнікаў адукацыі і навукі Раман Даліра. — Мы вельмі ўдзячна ўсім журналістам, якія працавалі разам з намі на імідж прафсаюза.

Чым багатыя?

Алешына — дрэва не абы-якое

Спрадвеку самым любімым дрэвам у беларусаў быў дуб. Добра ставіліся і да шэрагу іншых парод, але былі дрэвы, якія не карысталіся ў людзей павагай

Чалавек заўсёды ставіўся да дрэва прагматычна. Чым большая ад яго карысць, тым больш яно запатрабавана. Напрыклад, сасна з'яўляецца выдатным будаўнічым матэрыялам, і попыт на яе вялікі. А вось асіна не прыдатная нават на дрэвы, хоць на запалкі ідзе, ды і на гонты асіну пускалі. Яшчэ горшая «доля» выпала алешыне, бо, акрамя яе, асіна ў апалявання памішанная, і попыт на яе ўважлі. Але гэта было раней. Жыццё ўнесла сваю карэкціроўку, і алешына з «папялушкі» пераўтварылася ў «прынецсу».

у такім памеры ў нас няма канкурэнтаў, — лічыць дырэктар заводу Віктар Скурчык. — Калі астатнія прыватнікі вырабляюць да 10 «кубоў» гатовай прадукцыі, то наша невялікая прадпрыемства дае да 130 «кубоў» у месяц.

А прадукцыя для лазняў вырабляецца якрзз з алешыны. Можна было б выкарыстоўваць ліпу ці асіну, але запасы першай абмежаваныя, а другая стварае цяжкасці пры працоўцы — застаецца шурпатай. І з алешынай спачатку былі праблемы: пры высыханні алешыны дошкі выкручваюцца. Пытанне з'яўляецца італьянскіх сушыльных комплексаў з камп'ютарным упраўленнем.

— Алешына — даволі капрызны матэрыял. На выгляд дрэва быццам бы роўнае, а калі пачынаеш плаваць, то на 1 кубаметр гатовай прадукцыі ідзе 7-8 «кубоў» алешыны і гэта пры звычайнай норме 5-6, — удакладніў дырэктар заводу.

З нарыхтоўкай драўніны таксама ўзнікаюць цяжкасці. У сувязі з тым, што алешына расце ў асноўным у нізінах, ёсць праблемы з яе вывазам. Сітуацыя яшчэ больш ускладняецца, калі зіма мяккая. Існуе і канкурэнцыя. Дрэвапрацоўка — вельмі выгадны бізнэс, таму і кінупі ўсе ў лес. Сёння ў лесе нічога не прападае. У Івацэвічах працую сумеснае беларуска-ірландскае прадпрыемства «Профітсістэм», якое доўгі час узначальваў цяперашні дырэктар Быцёнскага дрэвапрацоўчага заводу. Дык вось «Профітсістэм» пастаўляе на Захад слупкі, якія вырабляюцца з маладых сасонак, выбракаваных пры прарэджванні лесу, і мае салідны прыбытак.

Але, каб дрэва паднялося, патрэбнае час. Лес становіцца прамысловым у 80 гадоў, а выспелым — у 100. Напрыклад, тую ж асіну для запалак прыходзіцца закупляць ва Украіне. А ў цэлым наш лес яшчэ трымаецца на еўрапейскім узроўні. Хоць, калі не ўлічваць Скандынавію, якія ў Еўропе лясы?

Прадукцыя Быцёнскага заводу карыстаецца попытам і ў асноўным ідзе на экспарт у Расійскую Федэрацыю, хоць там і сваёй алешыны хапае. Але рынак не мае межаў. Калі прадукцыя нашых дрэвапрацоўчых прадпрыемстваў адраўляецца ў Расію, то і адтуль ідзе да нас. Лесамастэрыялы расійскай вытворчасці — ужо звыклая прадукцыя ў беларускіх крамах. Хто ад такой інтэграцыі выйграе, цяжка сказаць. Цэны на дошкі і брускі, вырабленыя на беларускіх і расійскіх прадпрыемствах, пакуль што не адрозніваюцца. Вось што дзіўна!

Сымон СВИТУНОВІЧ.

Сканворд

Складзі сканворд

Складзі Андрэй МІХАЙЛАЎ.

1. Район на Гомельшчыне, фота 4

2. Выдзёбаная лодка

3. Дочка для крыжы даху

4. Мера дачнай плошчы

5. Від палымі

6. Район на Гомельшчыне, фота 5

7. Район на Гомельшчыне, фота 3

8. Район на Гомельшчыне, фота 1

9. Район на Гомельшчыне, фота 2

10. Район на Гомельшчыне, фота 1

11. Район на Гомельшчыне, фота 1

12. Район на Гомельшчыне, фота 1

13. Район на Гомельшчыне, фота 1

14. Район на Гомельшчыне, фота 1

15. Район на Гомельшчыне, фота 1

16. Район на Гомельшчыне, фота 1

17. Район на Гомельшчыне, фота 1

18. Район на Гомельшчыне, фота 1

19. Район на Гомельшчыне, фота 1

20. Район на Гомельшчыне, фота 1

21. Район на Гомельшчыне, фота 1

22. Район на Гомельшчыне, фота 1

23. Район на Гомельшчыне, фота 1

24. Район на Гомельшчыне, фота 1

25. Район на Гомельшчыне, фота 1

26. Район на Гомельшчыне, фота 1

27. Район на Гомельшчыне, фота 1

28. Район на Гомельшчыне, фота 1

29. Район на Гомельшчыне, фота 1

30. Район на Гомельшчыне, фота 1

31. Район на Гомельшчыне, фота 1

32. Район на Гомельшчыне, фота 1

33. Район на Гомельшчыне, фота 1

34. Район на Гомельшчыне, фота 1

35. Район на Гомельшчыне, фота 1

36. Район на Гомельшчыне, фота 1

37. Район на Гомельшчыне, фота 1

38. Район на Гомельшчыне, фота 1

39. Район на Гомельшчыне, фота 1

40. Район на Гомельшчыне, фота 1

41. Район на Гомельшчыне, фота 1

42. Район на Гомельшчыне, фота 1

43. Район на Гомельшчыне, фота 1

44. Район на Гомельшчыне, фота 1

45. Район на Гомельшчыне, фота 1

46. Район на Гомельшчыне, фота 1

47. Район на Гомельшчыне, фота 1

48. Район на Гомельшчыне, фота 1

49. Район на Гомельшчыне, фота 1

50. Район на Гомельшчыне, фота 1

51. Район на Гомельшчыне, фота 1

52. Район на Гомельшчыне, фота 1

53. Район на Гомельшчыне, фота 1

54. Район на Гомельшчыне, фота 1

55. Район на Гомельшчыне, фота 1

56. Район на Гомельшчыне, фота 1

57. Район на Гомельшчыне, фота 1

58. Район на Гомельшчыне, фота 1

59. Район на Гомельшчыне, фота 1

60. Район на Гомельшчыне, фота 1

61. Район на Гомельшчыне, фота 1

62. Район на Гомельшчыне, фота 1

63. Район на Гомельшчыне, фота 1

64. Район на Гомельшчыне, фота 1

65. Район на Гомельшчыне, фота 1

66. Район на Гомельшчыне, фота 1

67. Район на Гомельшчыне, фота 1

68. Район на Гомельшчыне, фота 1

69. Район на Гомельшчыне, фота 1

70. Район на Гомельшчыне, фота 1

71. Район на Гомельшчыне, фота 1

72. Район на Гомельшчыне, фота 1

73. Район на Гомельшчыне, фота 1

74. Район на Гомельшчыне, фота 1

75. Район на Гомельшчыне, фота 1

76. Район на Гомельшчыне, фота 1

77. Район на Гомельшчыне, фота 1

78. Район на Гомельшчыне, фота 1

79. Район на Гомельшчыне, фота 1

80. Район на Гомельшчыне, фота 1

81. Район на Гомельшчыне, фота 1

82. Район на Гомельшчыне, фота 1

83. Район на Гомельшчыне, фота 1

84. Район на Гомельшчыне, фота 1

85. Район на Гомельшчыне, фота 1

86. Район на Гомельшчыне, фота 1

87. Район на Гомельшчыне, фота 1

88. Район на Гомельшчыне, фота 1

89. Район на Гомельшчыне, фота 1

90. Район на Гомельшчыне, фота 1

91. Район на Гомельшчыне, фота 1

92. Район на Гомельшчыне, фота 1

93. Район на Гомельшчыне, фота 1

94. Район на Гомельшчыне, фота 1

95. Район на Гомельшчыне, фота 1

96. Район на Гомельшчыне, фота 1

97. Район на Гомельшчыне, фота 1

98. Район на Гомельшчыне, фота 1

99. Район на Гомельшчыне, фота 1

100. Район на Гомельшчыне, фота 1

26 студзеня

1990 год — Вяроўны Савет БССР прыняў Закон «Аб мовах у Беларускай ССР», у адпаведнасці з якім беларуская мова абвешчалася дзяржаўнай.

1788 год — у Аўстралію прыбылі перасяленцы з Еўропы. Флатылія з 11 брытанскіх караблёў пад камандаваннем капітана Артура Філіпа даставіла на ўзбярэжжы заліва Порт-Джэксан першую партыю англійскіх сасельных — 578 мужчын і 220 жанчын. Гэтыя людзі, а таксама больш за 300 вайсковцаў і чыноўнікаў заснавалі першае на Зялёным кантыненте паселішча еўрапейцаў, якое атрымала назву Сідней, па прозвішчы брытанскага міністра ўнутраных спраў. Першы час прыцягнуць у Аўстралію вольных перасяленцаў не ўдалося, таму на працягу паўстагоддзя яна заставалася месцам катаржнай высількі для крмінальных і палітычных злачынцаў. Да 1830 года на кантыненте налічвалася 63000 сасельных і 14 тысяч свабодных перасяленцаў. У далейшым пачалося засяленне Аўстраліі англійскімі і ірландскімі эмігрантамі, якіх прыцягнулі адкрыццё тут радовішчаў золата і спрыяльныя ўмовы для развіцця жывёлагадоўлі. Свабодныя пасяленцы арганізавалі шэсць калоній: Новы Паўднёвы Уэльс, Тасманія, Заходняя Аўстралія, Паўднёвая Аўстралія, Вікторыя і Квінсленд. Гэтыя шэсць калоній сталі штатамі і ў 1901 годзе аб'ядналіся ў Аўстралійскую Садружнасць. Сідней — сталіца штата Новы Паўднёвы Уэльс і самы буйны горад Аўстраліі. Сёння гэта горад хмарачосў, пясаных пляжаў і ўнікальных славуцасцяў. Сэрца горада — бухта і порт. Праз бухту перакинута мост даўжынёй 500 метраў і аркай вышынёй 120 метраў. Тут жа знаходзіцца сімвал Сіднея, палюбаваца якім прыязджаюць турысты з усяго свету, — будынак Опернага тэатра ў выглядзе нацягнутых ветрам ветразяў. Ну а дата заснавання Сіднея стала глабальным нацыянальным святам краіны — Днём Аўстраліі.

«Даброты, якія прыносяць чалавеку найвышэйшую асалоду, не пайныя залежасці ад зменлівага, поўнага выпадковасцю жыцця, бо выдатковаці адбываюцца без папярэдняга розуму, і чалавеку трэба дабівацца сваіх даброт праз розум».

Лука Залускі (1604—1676), беларускі філосаф, педагог.

Усміхнемся

Яшчэ нікому не ўдалося сысці ад бабুলі галодным.

— Дзяўчына, пойдзем, я частую цябе «Марціні!»

— У мяне ёсць хлопец, адчэпіся!

— У цябе ёсць хлопец? А ў мяне ёсць кватэра, машына і шмат грошай! Дзяўчына, чаму вы плачаце?

— Я толькі што са сваім хлопцам развагалася.

— Доктар, дапамажце! У мяне вялікія праблемы з нагамі.

— Моцна балюць?

— Горш. Пасля працы самі ў бар нясуць. Спрабаваў нават за слупы чапалца — не дапамагае.

— Я вельмі хвалюся за свайго мужа.

— А што такое?

— Раніца ён пайшоў да пачастую цябе «Марціні!»

— У мяне ёсць хлопец, адчэпіся!

— У цябе ёсць хлопец? А ў мяне ёсць кватэра, машына і шмат грошай! Дзяўчына, чаму вы плачаце?

— Я толькі што са сваім хлопцам развагалася.

Сын званаў у царкоўнай школе тузае за коскі 7 дзяўчынак адначасова.

Утэранныя страхавыя полісы ЗСАО «Белінгстрах» добровольнага страхавання ад несчасных выпадкаў і болезней на время паводкі за граніцу формы 2РН, 2РП серыі і с №№ 0409534, 0314174, 0410703, 0419493, 0388712—0388714, 0397958—0397970, 0401797, 0409835—считать недействительными, объявление в газете «Звезда» от 06.01.2012 об утере страхового полиса универсального 2РН серыі БИ № 010381 считать утратившим силу.

Утэранный бланк строгой отчетности «Страховое свидетельство обязательного страхования гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории Республики Беларусь» серыі ВС, в количестве 1 штуки № 6897051 представителя Белгосстраха по Логойскому району считать недействительными.

Считать недействительной квитанцию о приеме наличных денежных средств формы 1-СУ серыі КС № 0888975.